

THISTED KOMMUNE

§ 12 Miljøgodkendelse

Økologisk malkekvæg

Oddesundvej 215

7760 Hurup

4. januar 2016

1 GENERELLE FORHOLD

Godkendelse af virksomhed i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (LBK. nr. 868 af 3. juli 2015).

1.1 Ejer- og driftsforhold

Godkendelse	§ 12 miljøgodkendelse
Virksomhedens art	Økologisk malkekvægsbesætning
CVR-nr.	19285774
P-nr.	1003753672
CHR-nr.	39707
Ejendomsnummer	7870180835
Matrikelnr. og ejerlav	7a m. fl. Ginnerup By, Heltborg
Bedriftens adresse	Oddesundvej 215, 7760 Hurup
Ansøgers navn og adresse	Ginnerup Vestergård v/Torben Egeberg
Ansøgers konsulent	Dion G. Nørgaard, Landbo Thy tlf.: 9618 5738 e-mail: dgn@landbothy.dk
Tilsynsmyndighed	Thisted Kommune, Teknisk Forvaltning Kirkevej 9, 7760 Hurup Thy tlf.: 9917 1717 e-mail: teknisk@thisted.dk
Sagsbehandler	Hans-Jakob Sørensen
Kvalitetssikring	Ulrik B. Krogh tlf.: 9917 2232 ubk@thisted.dk
Godkendelsesdato	4. januar 2016
Ansøgningskema	Skema nr. 74666, version 6

Indholdsfortegnelse

1	GENERELLE FORHOLD.....	1
1.1	Ejer- og driftsforhold	1
1.2	Godkendelsespligt.....	4
1.2.1	Afgørelsen.....	4
1.3	Godkendelsens omfang	5
1.3.1	Tidligere godkendelser.....	5
1.3.2	Biaktiviteter.....	5
1.3.3	Gyldighed.....	5
1.3.4	Husdyrbrugets ophør	6
1.3.5	Offentlighed og høring.....	6
1.3.6	Ikke teknisk resumé	8
1.4	Vilkår.....	11
	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE	19
2	ANLÆGGET	20
2.1	Dyrehold og staldindretning	20
2.1.1	Dyrehold	20
2.1.2	Staldindretning.....	22
2.2	Management.....	24
2.3	Lokalisering.....	25
2.3.1	Faste afstandskrav.....	25
2.3.2	Landskab og planforhold	26
2.4	Råvare-, energi- og vandforbrug	28
2.5	Gener	29
2.5.1	Lugt.....	29
2.5.2	Støj.....	30
2.5.3	Lys.....	32
2.5.4	Fluer og skadedyr.....	32
2.5.5	Støv	33
2.5.6	Transport	33
2.6	Forurening.....	34
2.6.1	Spildevand.....	34
2.6.2	Husdyrgødning.....	34
2.6.3	Foderopbevaring	36
2.6.4	Foder.....	37
2.6.5	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	37
2.6.6	Affald og miljøfarlige stoffer.....	39
2.7	Ammoniaktab	40
2.7.1	Ammoniaktab generelt	40

2.7.2	Ammoniakpåvirkning af natur	43
2.7.3	Bilag IV-arter (påvirkning fra anlæg)	46
2.7.4	Habitatvurdering (påvirkning fra anlægget)	47
2.8	Alternative produktioner	48
3	AREALERNE	48
3.1	Markoplysninger	48
3.2	Gødningsregnskab	51
3.3	Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor	53
3.4	Habitatvurdering (udvaskning fra arealer)	55
3.4.1	Nitrat til overfladevand	56
3.4.2	Fosfor til overfladevand	57
3.5	Ammoniakpåvirkning fra udbringning	57
3.5.1	Øvrige forhold i forhold til udbringningsarealer	59
3.6	Bilag IV-arter (påvirkning fra udbringningsarealer)	60
3.7	BAT for udbringning af husdyrgødning	60
3.8	Gener fra udbringning	61
BILAG	62

Bilagsfortegnelse

1. Oversigtskort anlæg
2. Kapacitetserklæring
3. Oversigtskort over arealer
4. Afgræsning udenfor harmoniareal
5. Oversigtskort Nitratklasser
6. Oversigtskort over Fosforfølsomme områder
7. Beskyttede naturtyper, -vandløb og områdefredninger
8. § 46 udtalelse Stuer Kommune
9. Habitatvurdering – Nitrat- og Fosforudvaskning til overfladevande (kyst)
10. Habitatvurdering – Nitrat- og Fosforudvaskning til overfladevande (søer)
11. Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand

1.2 Godkendelsespligt

Der er søgt om godkendelse til 150 økologiske malkekøer af stor race med kvieopdræt, samt 12 producerede tyrekalve per år (40 - 60 kg), svarende til 256,21 dyreenheder i eksisterende stalde. Projektet er søgt som et tillæg til ejendommens miljøgodkendelse fra maj 2009, men da ansøgningen viser at der søges til over 250 dyreenheder, behandles ansøgningen som et nyt projekt.

Godkendelsen er meddelt i medfør af § 12 i Lov om Miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 (herefter kaldet Husdyrbrugsloven).

Til anvendelse af omregningsfaktorer for beregning af dyreenheder er anvendt Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., BEK nr. 594 af 4. maj 2015 (herefter kaldet Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

1.2.1 Afgørelsen

På baggrund af de i sagen foreliggende oplysninger, meddeler Thisted Kommune hermed miljøgodkendelse efter § 12 til drift af ovennævnte landbrugsejendom på de vilkår, der er beskrevet i denne miljøgodkendelse.

Thisted Kommune godkender det ansøgte projekt, som beskrevet øverst i afsnit 1.2.

Det er en grundlæggende forudsætning, at projektet og den fremtidige drift udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet, og i overensstemmelse med miljøgodkendelsens vilkår.

Thisted Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde, der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og efterlever vilkårene i denne godkendelse.

Thisted Kommune har vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura2000-områder eller Bilag IV-arter væsentligt.

Grundlaget for Thisted Kommunes afgørelse fremgår af den miljøtekniske beskrivelse.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Lov om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser, herunder byggetilladelse og nedsivningstilladelse skal indhentes særskilt.

På vegne af Thisted Kommune, d. 4. januar 2016

Ulrik B. Krogh

Miljømedarbejder, Team Landbrug

1.3 Godkendelsens omfang

Godkendelsen omfatter:

- 150 økologiske malkekøer af stor race med kvieopdræt, samt 12 producerede tyrekalve per år (40 – 60 kg), svarende til 256,21 dyreenheder, i eksisterende stalde
- Godkendelse af udbringning af husdyrgødning fra projektet, samt 31,45 dyreenheder blandet gylle fra Torpvej 6, på bedriftens samlede udbringningsareal – i alt 193,53 ha

1.3.1 Tidligere godkendelser

Husdyrbruget blev i maj 2009 godkendt til en produktion på 120 økologiske malkekøer af stor race, med kvieopdræt.

1.3.2 Biaktiviteter

Ansøgers oplysninger:

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

1.3.3 Gyldighed

Generel orientering

Godkendelsen er underlagt Husdyrbrugslovens bestemmelser omkring kontinuitetsbrud, jf. § 33, stk. 3.

Godkendelsen er omfattet af reglerne for revurdering, jf. Husdyrbrugslovens § 41 stk. 3. Den første revurdering skal igangsættes i 2023.

Udskiftning af udbringningsarealer skal følge Husdyrbrugslovens regler herfor. Ændringer i ejerforhold skal ligeledes meddeles til kommunen.

Kommunens vurdering:

Det er Thisted Kommunes vurdering, at 2 år er en realistisk tidshorisont. Godkendelsen anses for at være taget i brug når der som minimum er indgået en bindende kontrakt med entreprenør eller lignende, og at projektet herefter gennemføres i et rimeligt tempo og normalt vil skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Det vurderes ikke nødvendig at stille yderligere vilkår.

1.3.4 Husdyrbrugets ophør

Ansøgers oplysninger:

Ved virksomhedsophør rengøres stalde og gyllekummer tømmes. Hvis gyllebeholdere ikke skal anvendes, tages disse ud af drift som beskrevet i 10-årsbeholderkontrollen.

Bygningerne tømmes og rengøres, og alternativ anvendelse vurderes.

Det sikres, at skadedyr ikke får mulighed for at etablere sig i bygningerne.

Thisted Kommunes vurdering:

Der er stillet vilkår om, at ejer ved eventuelt ophør af produktionen skal tømme, rengøre og vedligeholde eller nedrive ejendommens anlæg samt bortskaffe alt affald i henhold til gældende lovgivning. Thisted Kommune stiller disse vilkår for at sikre, at udtjente driftsbygninger og opbevaringsanlæg ikke henstår i forfald rundt omkring i landskabet.

Såfremt anlæggene nedrives, skal der forud for dette indhentes en nedrivningstilladelse hos kommunen.

Thisted Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende ophør.

1.3.5 Offentlighed og høring

Denne godkendelse har været i 2 ugers foroffentlighed, og ansøgningen har været i høring i Struer Kommune, grundet udbringningsarealerne på Thyholm.

Struer Kommunes høringssvar har ikke givet anledning til ændringer i miljøgodkendelsen, og kan ses i Bilag 8.

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i to ugers høring hos ansøger og ansøgers konsulent.

- Torben Egeberg, Oddesundvej 215, 7760 Hurup
- Dion G. Nørgaard, Landbo Thy

Herefter er forslaget rettet og sendt i 6 ugers høring hos nedenstående naboer, berørte parter og eventuelle andre interessenter. Antallet af høringsberettigede naboer er fundet ud fra en beregning af lugtkonsekvensradius fra ejendommen. Konsekvensradius er beregnet til 222 meter. Følgende er hørt:

- Lars Olesen, Storhøjvej 3, 7760 Hurup
- Karen Raaby, Kløvervej 3, st. 5, Koldby, 7752 Snedsted
- Ernst Lauridsen og Susanne Sørensen, Oddesundvej 276, 7760 Hurup
- TSM Entreprise ApS, Morsøvej 4, 7760 Hurup
- Beth og Joe Poulsen, Morsøvej 6, 7760 Hurup
- Torben Lützhøft, Ginnerupvej 15, 7760 Hurup
- Jan Houe, Toftumvej 1, 7760 Hurup

- Klaus Holt, Ullerupvej 1, 7760 Hurup
- Carsten Pedersen, Skårhøjvej 2, 7760 Hurup
- Niels Peter Riis, Landevejen 9, 7760 Hurup
- Naboer
- Dnthy-sager@dn.dk - Danmarks Naturfredningsforening samt lokale afdeling
- husdyr@ecocouncil.dk - Det Økologiske Råd

Der er ikke indkommet høringsvar.

Offentliggørelse

Godkendelsen offentliggøres den 4. januar 2016 på Thisted Kommunes hjemmeside, www.thisted.dk. Godkendelsen annonceres i lokale aviser. Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Torben Egeberg, Oddesundvej 215, 7760 Hurup
- Dgn@landbothy.dk - Dion G. Nørgaard, Landbo Thy
- Dnthy-sager@dn.dk - Danmarks Naturfredningsforening samt lokale afdeling
- husdyr@ecocouncil.dk - Det Økologiske Råd
- post@sportsfiskeren.dk - Danmarks sportsfiskerforbund
- natur@dof.dk - Dansk Ornitologisk Forening
- thisted@dof.dk - DOF Nordvestjylland
- fr@friluftsraadet.dk - Friluftsrådet

Klagevejledning

Denne afgørelse er truffet efter Husdyrbrugslovens § 12, og kan ifølge lovens § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du skal klage via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klage-portalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Thisted Kommune.

Kommunen videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentligt annonceret, regnes klagefristen dog altid fra dette tidspunkt.

Klagefristen udløber den 1. februar 2016.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Thisted Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Klageberettigede er ansøger, grundejer, myndigheder samt landsdækkende eller lokale organisationer med klageret efter loven, samt enhver med en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

En klage over afgørelsen har jf. Husdyrbrugslovens § 81 stk. 1 ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Bestemmelsen indebærer ingen begrænsninger i klagenævnets adgang til at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det således for eget ansvar, jf. Husdyrbrugslovens § 81, stk. 2.

Bestemmelsen indebærer ingen begrænsninger i klagenævnets adgang til at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det således for eget ansvar, jf. Husdyrbrugslovens § 81, stk. 2.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ifølge Husdyrbrugslovens § 90 ske inden 6 måneder fra modtagelsen af dette brev.

1.3.6 Ikke teknisk resumé

Produktion

Dyreholdet udvides til 150 økologiske malkekøer af stor race med kvieopdræt, samt 12 producerede tyrekalve per år (40 – 60 kg), svarende til 256,21 dyreenheder, i eksisterende stalde. Produktionsændringen forventes at være påbegyndt i løbet af 1 år, og forventes fuldført efter 3 år.

Husdyrbrugets gylleproduktion opbevares i ejendommens gyllekanaler, fortank og gylletank på Oddesundvej 215, samt i lejet tank på Storhøjvej 5, med en samlet kapacitet på 2.300 m³, hvilket svarer til knapt 8 måneders opbevaringskapacitet. Dybstrøelsen opbevares i stald i over 4 måneder, hvorefter 65 % køres ud og nedbringes direkte, mens resten lægges i markstak.

Bedriften drives økologisk, hvorfor behovet for opbevaringskapaciteten generelt er mindre end de vejledende 9 måneder, jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsens § 9, stk. 2.

Placering

Anlægget ligger umiddelbart øst for Oddesundvej, sydøst for Hurup. Afstanden fra ejendommens beregnede lugtcentrum til nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse eller byzone er henholdsvis cirka 290 meter (Oddesundvej 213), cirka 660 meter (samlet bebyggelse i Hurup) og cirka 190 meter (Fremtidigt industriområde i sydøstlige Hurup) i luftlinje fra vægtet lugtcentrum på ejendommen. Der er der cirka 60 meter til nærmeste skel og til offentlig vej.

Foder

Der er ikke foretaget foderkorrektioner, og beregningerne for produktionsændringen i miljøstyrelsens husdyransøgningsprogram viser, at kravene til ammoniak og kvælstofudledning samt fosforoverskud stadig kan overholdes.

Gener

Lugtgenekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er overholdt.

Transporter til og fra ejendommen

Den ansøgte produktion forventes at give en stigning i antallet af transportere, primært på grund af en større gyllemængde, og især at der vil blive afhentet mælk hver dag, mod tidligere hver anden dag. Det forventes ikke at den øgede mængde transportere vil medføre væsentlige gener for de omkringboende, da udkørsel sker til en hovedfærdselsåre. Udkørselsforholdene fra ejendommen ændres ikke i forbindelse med udvidelsen.

BAT

Der er anvendt BAT inden for følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning.

Kravet om fosforoverskud samt det beregnede BAT-fosforemissionsniveau er overholdt.

Krav om anvendelse af BAT ved indretning af stalde er overholdt samt det vejledende niveau for emission af luftformig ammoniak er overholdt.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

De generelle krav til reduktion af ammoniaktab fra stald og lager er opfyldt, og efter udvidelsen bliver den samlede ammoniakemissionen fra anlægget 859 kg N/år, hvilket er en meremission fra anlæg på 280 N/år.

Anlægget med stalde og opbevaringsanlæg ligger ikke inden for et Natura 2000-område. Nærmeste Natura 2000-område, Habitatområde (28) Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø, ligger cirka 2.600 meter øst for anlægget. Beskyttelsesniveauet for ammoniak er overholdt for alle kategorier af natur. Den beregnede totaldeposition i nærmeste kategori 1-natur er 0 kg N/år, og den beregnede totaldeposition i nærmeste kategori 2-natur, et overdrev cirka 2.700 meter mod øst, er ligeledes 0 kg N/år. Nærmeste kategori 3 natur er en mose cirka 150 meter mod sydøst, hvor den beregnede merdeposition er 0,1 kg N/ha/år.

Arealer

Husdyrgødning afsættes på egne og forpagtede arealer. I alt udbringes 271,44 dyreenheder på 193,53 ha.

Der er ikke indregnet ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle krav.

Ansøgningssystemets beregninger viser at det generelle beskyttelsesniveau for kvælstof og fosfor er overholdt. Det er desuden beregnet, at kravene til merudvaskning af nitrat til nitratfølsomme vandindvindingsområder overholdes.

1.4 Vilkår

Miljøgodkendelsen er betinget af følgende vilkår:

Generelle vilkår

1. Virksomhedens skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, og de oplysninger og vilkår der fremgår af denne godkendelse
2. Vilkårene i denne godkendelse er, vis ikke andet er udtrykkeligt angivet, gældende fra den dag godkendelsen meddeles
3. Udvidelsen skal være påbegyndt inden 2 år fra godkendelsen meddeles. Herefter skal projektet gennemføres inden for 1 år. Sker dette ikke, vil godkendelsen kun gælde for den produktion, der ved udløbet af de 3 år eller i løbet af de 3 år er registreret på ejendommen, under forudsætning af at de øvrige vilkår er overholdt. Driftsherren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 3 år efter meddelelsen ikke har nået den godkendte størrelse
4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften såvel som de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår. Ændringer i ejerforhold og ansvarshavende skal altid meddeles til Thisted Kommune inden for 1 måned
5. Sker der driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal redningsberedskabet på tlf. 112 straks underrettes, og efterfølgende skal der ske anmeldelse til Thisted Kommune

Husdyrbrugets ophør

6. Ved husdyrbrugets ophør skal alle gyllebeholdere, fortanke og gyllekældre på ejendommen tømmes. Alle staldanlæg skal rengøres og alt affald bortskaffes i henhold til gældende lovgivning
7. Thisted Kommune skal kontaktes med henblik på, at aftale hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo- eller tankanlæg

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

Management og egenkontrol

8. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal, være opstillet overskueligt, opdateret og let tilgængelig for tilsynsmyndigheden. Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år
9. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
 - A. Husdyrgødning
 - Gødningsregnskaber

- Mark- og gødningsplaner
- Logbog for gyllebeholdere
- B. Energi
 - Årlige opgørelser af el- og vandforbrug
- C. Affald
 - Dokumentation for at farligt affald er bortskaffet miljømæssigt forsvarligt.
 - Såfremt tilsynsmyndigheden anmoder herom, skal virksomheden registrere og dokumentere bortskaffelse af øvrigt affald.
- D. Sikring af jord og grundvand
 - Dato for og resultat af inspektioner samt eventuelt foretagne udbedringer af befæstede eller impermeable belægninger, gulve eller sumpe.
- E. Dyreholdets størrelse
 - Hvor mange kvier, der sættes til afgræsning uden for udbringningsarealet, og hvor længe de er dér (vilkår 45 - 49)
- F. Spalteskrabere og linespil
 - Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberen er i drift og vedligeholdes

Energiforbrug

10. Anlæg, for eksempel ventilationsanlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes så de altid kører energimæssigt optimalt
11. Ved udskiftning af lyskilder i eksisterende anlæg skal der skiftes til lavenergibelysning
12. Der skal senest et år efter godkendelsesdatoen udføres energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport, som indeholder resultater og konkrete energibesparende forslag. Rapportens resultater skal så vidt muligt tænkes ind i den daglige drift, og i forbindelse med udskiftning af materiel. Rapporten skal kunne fremvises tilsynsmyndigheden på forlangende

Vandforbrug

13. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres

Gødningshåndtering

14. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderen kan rumme den mængde gylle, der påtænkes udpumpet

15. Påfyldning af gyllevogne skal foregå under opsyn, og hvis der forekommer spild skal det straks opsamles

Affald og miljøfarlige stoffer

16. Alt opsamlet spild af brændstof, olie og kemikalier, inkl. opslugningsmateriale, skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
17. I nærheden af diverse opbevaringsfaciliteter til kemiske produkter skal der forefindes et olieopsugende granulat (kattegrus) til opsamling af eventuelt spild.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

18. Farligt affald skal opbevares i egnede beholdere, der er mærket, så det tydeligt fremgår, hvad beholderen indeholder. Farligt affald skal opbevares under tag og beskyttet mod vejrlig enten på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb eller i egnede tætte opsamlingskar. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af farligt affald kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand eller kloak. Oplagspladser og opsamlingskar skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området
19. Akkumulatører og batterier skal opbevares i beholdere eller containere, der enten er placeret indendørs eller under halvtag, eller som er lukket med låg. Beholderne og containere skal være tætte og modstandsdygtige over for de væsker, der er anvendt i batterierne eller akkumulatørerne
20. Overjordiske tanke med fyringsolie og motorbrændstof skal sikres mod påkørsel. Påfyldningsstudse til påfyldning af over- eller underjordiske tanke samt aftapningsanordninger/-pistoler til påfyldning af køretøjer og materiel skal være placeret inden for konturen af en impermeabel belægning (evt. beton) indrettet med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrolleret afledning. Alternativt skal spild fra påfyldning eller aftapning kunne opsamles i tætte sumpe eller opsamlingskar, der holdes overdækkede, således at de er beskyttet mod vejrlig.

Ved en impermeabel belægning forstås et befæstet areal, der er uigennemtrængeligt for de forurenende stoffer, som findes i det affald eller de stoffer, der håndteres på arealet.

Ved kontrolleret afledning menes afledning til gylletank. Virksomheden skal være opmærksom på, at større oliespild vil give forurening af gyllen, som så skal bortskaffes som farligt affald. Virksomheden kan etablere en buffertank mellem påfyldningsplads og gylletank

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

21. Husdyrbruget godkendes til et maksimalt dyrehold, med en sammensætning og placering i stalde og staldsystemer, som anført i tabellerne i afsnit 2.1.1

Skrabeanlæg

22. Spalteskraber køer i ny kostald

I sengebåsestaldene med spalter skal der i gangarealet installeres skraber Jf. 1. udgave af teknologibladet "Skrabere i gangareal i stalde med malkekvæg."

Der skal døgnet rundt foretages skrabninger hver 4. time. Tværgange, som ikke skrabes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange. I stalden til opdræt gælder at hvis stalden er helt tom for dyr, kan skrabningen udelades i den periode, hvor stalden er tom.

23. Skraber i gyllekanaler køer i ny kostald

I sengebåsestalden med kanal og linespil skal der installeres skraber i langsgående og tværgående kanaler.

Der skal døgnet rundt foretages skrabninger af kanalerne (langsgående og tværgående) hver 8. time. Hvis stalden er helt tom for dyr, kan skrabningen udelades i den periode, hvor stalden er tom.

24. Spalteskraber opdræt i gl. kostald

I sengebåsestaldene med spalter skal der i gangarealet installeres skraber Jf. 1. udgave af teknologibladet "Skrabere i gangareal i stalde med malkekvæg."

Der skal døgnet rundt foretages skrabninger hver 4. time. Tværgange, som ikke skrabes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange. I stalden til opdræt gælder at hvis stalden er helt tom for dyr, kan skrabningen udelades i den periode, hvor stalden er tom.

25. Skraber på fast gulv med afløb i ny stald

I kostalden skal der i gangarealet etableres faste, drænede gulve med skraber Jf. 1. udgave af teknologibladet "Faste, drænede gulve med skraber og ajleafløb til malkekvæg."

Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.

Gulvet skal være udført med ajleafløb.

Lysningsarealet til ajleafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal.

Der skal døgnet rundt foretages skrabninger hver anden time. Skraberens skal være forsynet med timer.

26. Drift af skraber (vilkår 22 – 25)

Skraberens skal være forsynet med timer.

Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget

Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 14 dage.

Ensilageopbevaring

27. Ensilage i markstak, der ikke er placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, skal placeres på et areal der efterfølgende kan indgå i markdriften. Markstakken må højst placeres to år samme sted. Der skal derefter gå mindst 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted. Markstakkens placering skal følge afstandskrav for gældende lovgivning. Der skal føres årlige optegnelser på et oversigtskort med angivelse af markstakkens placering, samt tidspunkt for etablering af markstakken. Optegnelserne skal gemmes i 5 år og kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.
28. Dimensionering og drift af opsamlingsbeholder, udsprinklingsanlæg og udsprinklingsareal skal ske i overensstemmelse med landbrugets byggeblad nr. 103.09.05 revideret den 20/09/2012.
29. I situationer, hvor der ikke kan eller må udsprøjtes restvand fra ensilagesiloerne, skal overskydende vand pumpes til gyllesystemet. For at sikre mod oversvømmelse eller uovervåget udsprøjtning, skal pumpen forsynes med niveaustyring, og automatisk pumpning skal altid ske til gyllesystemet. Udsprøjtning på arealerne skal ske ved manuel start og skal overvåges.

Støj

30. Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente korrigerede støjniveau angivet i dB (A) må ikke overstige følgende grænseværdier ved omliggende beboersers opholdsarealer:

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Grænseværdier dB(A)
Mandag - fredag	07.00 - 18.00	8 timer	55
Mandag - fredag	18.00 - 22.00	1 time	45
Lørdag	07.00 - 14.00	7 timer	55
Lørdag	14.00 - 22.00	4 timer	45
Søn- og helligdage	07.00 - 22.00	8 timer	45
Alle dage	22.00 - 07.00	½ time	40
Herudover gælder, at den maksimale øjebliksværdi af støjbidraget om natten (kl. 22:00 - 07:00 alle dage) ikke må overskride de nævnte grænseværdier med mere end 15 dB(A). De angivne støjgrænser er de energiækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtrykniveauer i dB(A) re 20 µPa.			

31. For lavfrekvent støj og infralyd gælder, at driften af virksomheden ikke må medføre, at det A-vægtede lydtrykniveau (10-160 Hz), LpA,LF og det G-vægtede infralydniveau, LpG overstiger følgende grænseværdier:

Infralyd (LpG) i dB	Anvendelse	Tidsrum	Lavfrekvent støj (LpA,LF) i dB
85	Boliger, herunder børneinstitutioner	07.00-	25

	og lignende	18.00	
85	Boliger, herunder børneinstitutioner og lignende	18.00-07.00	20
85	Kontorer, undervisningslokaler og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	30
90	Øvrige rum i virksomheder	Hele døgnet	35
Grænse for lavfrekvent støj og infralyd [dB re 20 µPa], målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst.			

32. Virksomheden skal, hvis tilsynsmyndigheden forlanger det, lade foretage støj- og lydmålinger/-beregninger eller vibrationsmålinger til dokumentation for, at de to ovenstående vilkår er overholdt.

- A. Tilsynsmyndigheden kan højst forlange målinger eller beregninger 1 gang årligt, hvis den undersøgte grænseværdi er overholdt.
- B. Dokumentation for at grænseværdien er overholdt skal udføres, når virksomhedens emission af støj, lyd eller vibration er maksimal under normale driftsforhold.
- C. Dokumentationen kan være beregninger udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, som er beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993.
- D. Dokumentationen kan være ved måling. Målingerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og nr. 6/1984, og ubestemtheden må ikke overstige 3 dB(A). For lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer skal målingerne udføres i overensstemmelse med anvisningerne i "Orientering fra Miljøstyrelsen: Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i det eksterne miljø" nr. 9 fra 1997.
- E. Beregningerne eller målingerne skal udføres af et laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømålinger - ekstern støj".
- F. De akkrediterede beregninger eller målinger kan efter forudgående aftale med kommunen udføres som orienterende beregninger eller målinger.
- G. Omkostninger af målingerne eller beregningerne betales af virksomheden.

33. Et eksemplar af rapporten med dokumentationen for måle- eller beregningsresultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden så snart rapporten foreligger eller senest 2 uger efter virksomheden har modtaget rapporten.

Lys

34. Udendørs pladsbelysning skal være forsynet med bevægelsessensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til 20 minutter ad gangen.

35. Belysning i stalde skal være slukkede mellem kl. 23 og 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden. Dog er natlys tilladt.

Skadedyr

36. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Driftsforstyrrelser og uheld

Beredskabsplan

37. Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses i tilfælde af eventuelle uheld.
38. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året.
39. Planen skal være placeret i staldkontoret og på kontoret i stuehuset. Planen skal være tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen.
40. Planens indhold skal være kendt af virksomhedens ansatte m.fl. og udleveres til evt. indsatsleder eller miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Husdyrbrugets arealer

Ejede og forpagtede arealer

41. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer, der er vist på bilag 3
42. På de 193,53 ha ejede/forpagtede arealer må der, inklusiv udegående dyr, årligt tilføres uforarbejdet husdyrgødning med et indhold på maksimalt 26.587 kg N og 4.266 kg P, på godkendelsestidspunktet svarerende til 1,40 DE/ha.
- Heraf må der til bedriften importeres blandet gulle med et maksimalt næringsindhold på 906 kg P pr. år og 3.422 kg N pr. år, og en udnyttelsesprocent på mindst 72 på godkendelsestidspunktet svarerende til 31,45 DE.
43. Udbringningsarealerne må ikke tilføres anden husdyrgødning, anden organisk gødning eller affald til jordbrugsformål end nævnt i vilkårene 42
44. Mængden af fosfor, udbragt på arealerne i hvert planår, skal fremgå af markplanen og skal kunne kontrolleres på tilsyn

Afgræsningsarealer

45. Kviekalvene under 6 måneder skal være udegående inden for udbringningsarealet i mindst 1 måned om året

-
46. Kvier mellem 6 og 20 måneder skal være udegående uden for udbringningsarealet i mindst 5 måneder om året, og inden for udbringningsarealet mindst 1 måned om året
 47. Kvier mellem 20 og 26 måneder skal være udegående uden for udbringningsarealet i mindst 4 måneder om året, og inden for udbringningsarealet mindst 2 måneder om året
 48. Alle malkekøerne skal være udegående inden for udbringningsarealet i mindst 6 måneder om året
 49. Der må ikke tilskudsfodres på arealer udenfor udbringningsarealerne. Mineraltilskud samt tilskudsfodring i tørkeperioder er dog tilladt i begrænset omfang.

Gener fra udbringning og markstakke

50. Markstakke med komposteret dybstrøelse, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobebyggelse og 30 meter fra sårbar natur (f.eks. § 3-beskyttet natur eller habitatnaturtyper).

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE

2 ANLÆGGET

2.1 Dyrehold og staldindretning

2.1.1 Dyrehold

Ansøgers oplysninger:

Bedriften drives økologisk. Dyreholdet på Oddesundvej 215 består af en malkekvægbesætning på 150 årskøer (tung race) med tilhørende hundypodpræt. Tyrekalve sælges fra ejendommen som små.

Der ansøges om et dyrehold på 150 malkekøer, 12 tyrekalve under 1 måned, 30 småkalve fra 1- 6 mdr., 65 kvier fra 6 – 20 mdr., samt 25 store kvier fra 20 mdr. til kælvning. Tyrekalve afsættes hurtigst mulig. I alt et dyrehold på 256,21 DE.

Ejendommen drives økologisk. De gældende regler for foder og fødevarer efterleves gennem branchekoden "Vejledning om god produktionspraksis i primærproduktionen", GMP samt gældende regler om økologisk produktion. Derved sikres at produkterne bliver sikre, og at de ikke er til fare for miljøet og for menneskers og dyrs sundhed. Besætningen er en del af året på græs. Det forventes at dyrene afgræsser i følgende perioder af året.

Følgende oversigt over dyretyper og staldsystemer fremgår af ansøgningen:

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
KvSm01	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	17	4,59
		Ansøgt	30	8,35
KvKs09	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	10	4,68
		Ansøgt	0	0,00
KvMa02	Malkeko, tung race, Bindestald med riste	Nudrift	55	73,33
		Ansøgt	0	0,00
KvKs08	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	65	27,31
SvSI03	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	Nudrift	900	23,25
		Ansøgt	0	0,00
KvMa07	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, linespil)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	150	205,88
KvKs05	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	25	14,51
KvTk01	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	12	0,16

Følgende produktionsoversigt fremgår af ansøgningen:

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årso*	Antal DE
						Ind	Ud		
Gl. lade	Nej	KvSm01	Nudrift	17	0	0,00	6,00		4,59
			Ansøgt	30	0	1,00	6,00		8,35
		KvKs09	Nudrift	10	0	6,00	26,00		4,68
			Ansøgt	0	0	6,00	27,00		0,00
eksisterende kostald	Nej	KvMa02	Nudrift	55	0			9517,00	73,33
			Ansøgt	0	0			9517,00	0,00
		KvKs08	Nudrift	0	0	6,00	27,00		0,00
			Ansøgt	65	0	6,00	20,00		27,31
svinestald	Nej	SvSI03	Nudrift	900	300	31,00	107,00		23,25
			Ansøgt	0	0	31,00	107,00		0,00
Ny kostald	Nej	KvMa07	Nudrift	0	0			9517,00	0,00
			Ansøgt	120	0			10000,00	164,71
		KvKs05	Nudrift	0	0	6,00	27,00		0,00
			Ansøgt	25	0	20,00	26,00		14,51
		KvMa07	Nudrift	0	0			9517,00	0,00
			Ansøgt	30	0			10000,00	41,18
		KvTk01	Nudrift	0	0	40,00	220,00		0,00
			Ansøgt	12	0	40,00	60,00		0,16
Sum			Nudrift						105,86
			Ansøgt						256,21
Ændring alle produktioner:									150,35

Staldnavn	Staldsystem kode	Nudrift / Ansøgt	Mdr. udegående uden for udbringningsareal	Mdr. udegående inden for udbringningsareal
Gl. lade	KvSm01	Nudrift	0	1
		Ansøgt	0	1
	KvKs09	Nudrift	0	6
		Ansøgt	0	0
eksisterende kostald	KvMa02	Nudrift	0	6
		Ansøgt	0	0
	KvKs08	Nudrift	0	0
		Ansøgt	5	1
Ny kostald	KvMa07	Nudrift	0	0
		Ansøgt	0	6
	KvKs05	Nudrift	0	0
		Ansøgt	4	2
	KvMa07	Nudrift	0	0
		Ansøgt	0	6

Thisted Kommunes vurdering:

Det tilladte dyrehold på en ejendom fastsættes ikke ud fra antallet af dyreenheder (DE) men ud fra antallet af dyr inden for de enkelte dyrekategorier og vægtintervaller. Der er derfor stillet vilkår om ejendommens maksimale antal dyr inden for de forskellige kategorier. Vilkåret er stillet, for at fastholde ansøger på det dyrehold, der ligger til grund for beregningerne bag miljøgodkendelsen. Såfremt det ønskes at ændre i vægtintervaller eller antal dyr, må dette ikke ske uden en forudgående ny godkendelse. Thisted Kommune er opmærksom på, at der kan forekomme produktionsmæssige udsving i en besætning, men gør samtidig opmærksom på, at den tilladte produktion er en øvre grænse for dyreholdets størrelse, som på intet tidspunkt må overskrides uden en forudgående godkendelse.

Thisted Kommune har i øvrigt stillet vilkår om, at dyreholdets størrelse skal kunne dokumenteres på myndighedens forlangende, f.eks. i forbindelse med de regelmæssige miljøtilsyn.

På baggrund af ovenstående og med udgangspunkt i ansøgers oplysninger og beregningerne i IT-ansøgningssystemet, er det herefter Thisted Kommunes vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår angående dyrehold, indretning og drift af stalde.

2.1.2 Staldindretning

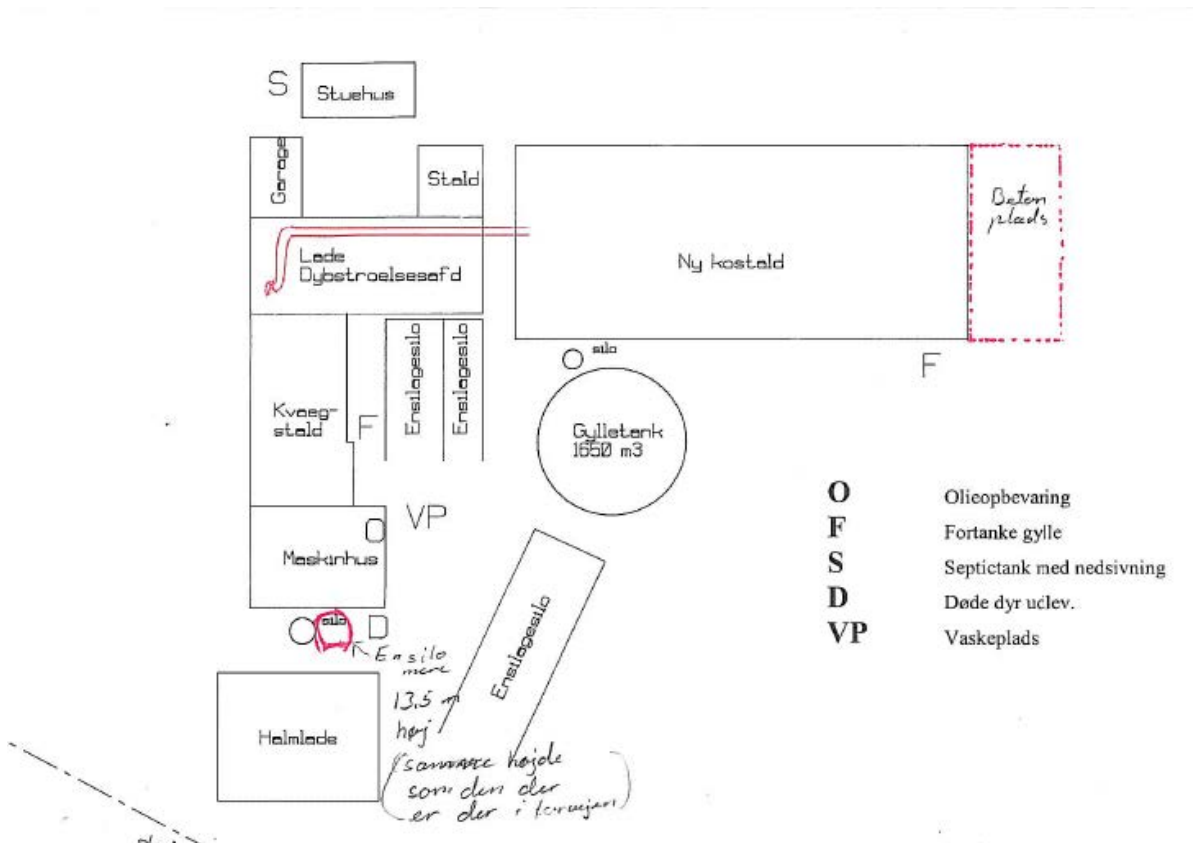
Ansøgers oplysninger:

Der ændres ikke på staldanlæggene i forbindelse med godkendelsen. Det ændrede dyrehold kan være i det eksisterende staldanlæg med en fordeling som indtastet i ansøgningssystemet (husdyrgodkendelse.dk).

Der ændres i øvrigt ikke på staldanlæg og driftspraksis i forhold til tidligere miljøgodkendelse fra maj 2009.

Fordelingen af dyrehold på de enkelte staldafsnit fremgår af tabellen i afsnit 2.1.1.

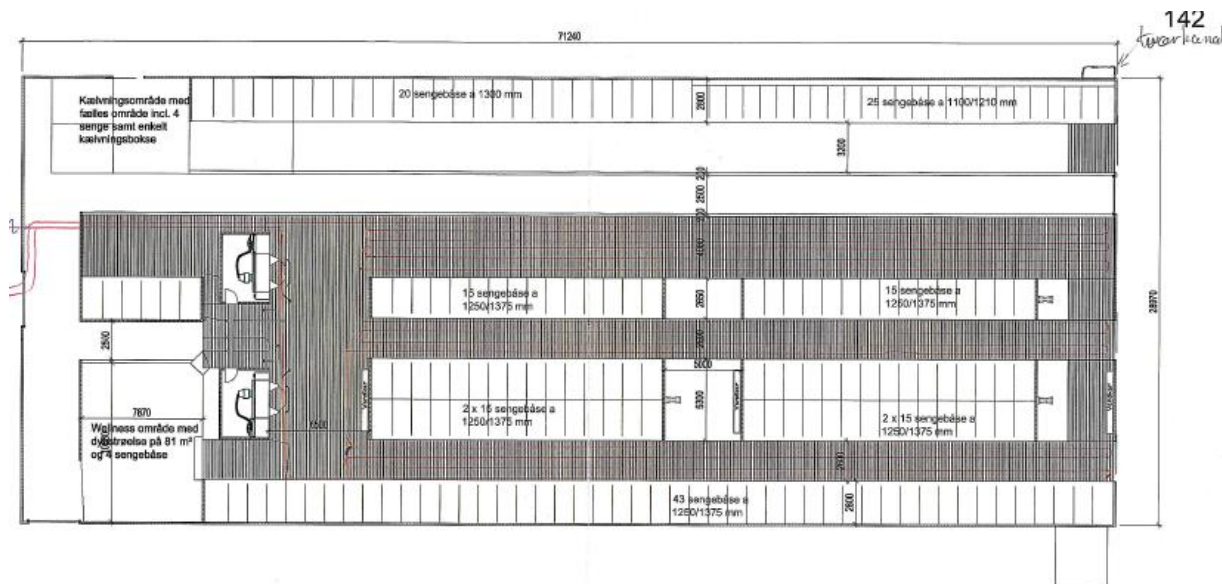
Kort over staldanlæg:

Ved seneste miljøgodkendelse af ejendommen i maj 2009 blev der bygget et nyt staldanlæg.

Der er bygget ny sengestald til køer og kvier øst for det eksisterende staldanlæg. Dele af de gamle staldanlæg anvendes til opdræt og kalve. Den nye kostald etableres som

sengestald med spalter (kanal, linespil) og skraberanlæg til malkekøerne, mens der er etableret fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver 2. time til de store kvier. Da der ønskes sand i båsene hos de store kvier er der ikke etableret ajledræn i det faste gulv hos de store kvier.

Tagvand og regnvand fra befæstede arealer ledes via opsamlingsbassin og dræn til Vashøj Bæk.

Der er støbt slanger i betonen under gyllekanalerne i den nye stald. Varmen herfra i kombination med varme fra mælkekøling anvendes til opvarmning af stuehus.

Der er etableret automatisk malkeanlæg. Foder og malkeanlæg efterses jævnlige for at sikre optimal funktion.

Der er naturlig ventilation i den nye kostald og i den tidligere lade, mens der er mekanisk ventilation i den gamle kostald.

Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne. Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil

- Løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer, der lever op til nutidens miljøkrav.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.
- Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser, der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi, der giver det største miljøhensyn.
- Stalden er opbygget efter princippet om fri adgang til afgræsning, hvilket i varme perioder betyder at lugt og ammoniak er mindre koncentreret, og dermed mindre risiko for øget koncentration af ammoniak til nærliggende naturarealer.

- Med naturlig ventilation i den nye stald er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store luftskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Der er valgt spaltegulve med spaltegulvskrabere samt linespil i kanalerne, både i ny stald og hvor eksisterende kostald ændres til opdræt, idet gulvene er hygiejniske og med skrabersystemet holdes tørre og sammen med linespil i kanalerne giver en stor reduktion af ammoniakfordampningen – Gulvene er beskrevet i BAT-byggeblade, hvilket betyder at gulvet er vurderet med hensyn til teknik og økonomi.

Thisted Kommunes vurdering:

Udvidelsen foretages i eksisterende stalde, set i forhold til godkendelsen fra 2009, men der foretages beregninger på alle udvidelser siden 2007, samlet set. I alle stalde anvendes staldtyper med lav ammoniakfordampning.

I forbindelse med valg af teknikker til at nå ned på den beregnede emissionsgrænseværdi har ansøger i øvrigt fravalgt en række teknologier. Det er Thisted Kommunes vurdering, at ansøger har metodefrihed til at opfylde emissionsgrænseværdierne, og at ansøgers fravalg af disse øvrige teknologier beror på en konkret vurdering af omkostning og effekt af den enkelte teknologi i forhold til udvidelsen.

Det er herefter Thisted Kommunes vurdering, på baggrund af ovenstående og med udgangspunkt i ansøgningsmaterialet, at ejendommen i det ansøgte projekt har valgt en staldteknologi der lever op til kravet om anvendelsen af BAT, og at det ikke står mål med proportionalitetsprincippet at investere yderligere i miljøforbedrende tiltag på eksisterende staldsystemer. Vilkår til fastholdelse af de valgte staldteknologier er stillet i miljøgodkendelsens afsnit 1.4.

2.2 Management

Ansøgers oplysninger:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder og andre hjælpestoffer.
- Bedriftens bortskaffelse af affald registreres på affaldsstamkort.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Vakuumpumpen er oliefri, og der forekommer derfor ikke spildolie fra pumpen.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor forbrug af gødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Thisted Kommunes vurdering:

Management omhandler beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder rutiner vedrørende de anvendte teknologier.

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Thisted Kommune har derfor stillet vilkår om, at man på ejendommen skal kunne dokumentere at bortskaffelse af farligt affald sker på en miljømæssig forsvarlig måde. Dokumentationen kan foreligge i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand. Se nærmere i afsnit 2.6.4 Affald.

Udarbejdelse af beredskabsplan opfattes af Kommunen også som værende BAT, idet udarbejdelsen af planen gør, at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld, således at eventuelle skader ved uheld kan minimeres. Ansøger har oplyst at der er udarbejdet beredskabsplan for ejendommen. Thisted Kommune har på den baggrund bl.a. stillet vilkår om opdatering og tilgængeligheden heraf. Se afsnit 3.6.3 Driftsforstyrrelser eller uheld.

Ansøger har redegjort for, at der på ejendommen foregår daglig planlægning, koordinering og fordeling af arbejdsopgaver med medarbejderne, og at der i den daglige drift blandt andet er fokus på at holde god staldhygiejne og høj dyrevelfærd. Der lægges fokus på korrekt planlægning af aktiviteter på anlægget, herunder blandt andet gyllehåndtering, vand- og energiforbrug og affaldshåndtering.

Det er Thisted Kommunes vurdering, at ejendommens valg af managementtiltag til at nedbringe miljøbelastningen lever op til kravet om anvendelse af BAT. Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår.

På baggrund af ovennævnte redegørelse og med de stillede vilkår til bl.a. beredskabsplanen vurderer Thisted Kommune, at ansøger opfylder BAT inden for management.

2.3 Lokalisering

2.3.1 Faste afstandskrav

	Afstandskrav (m)	Faktisk afstand (m)
Byzone eller sommerhusområde	50	85
Nabobeboelse u. landbrug	50	255
Nabobeboelse m.landbrug	50	135
Naboskel	30	Cirka 60

Vejskel offentlig vej og privat fællesvej	15	Cirka 60
Egen vandforsyning	25	Cirka 500
Almen vandforsyning	50	Cirka 1.900
Vandløb eller dræn	15	Cirka 60, men der bygges ikke nyt
Egen beboelse	15	16
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Over 25
Beskyttet natur omfattet af § 7	10	Cirka 150

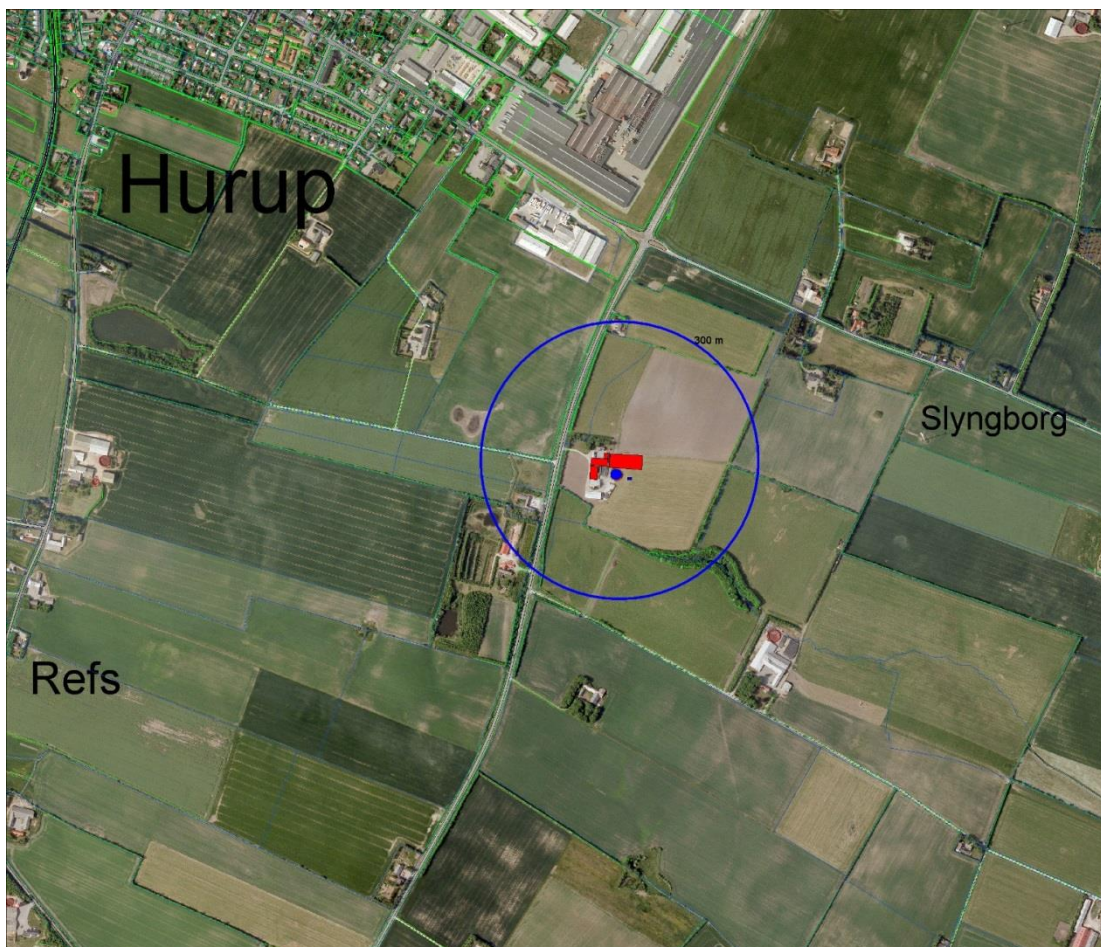
Alle afstande er angivet ud fra den korteste afstand mellem de dele af anlægget, hvor der opbevares foder, dyr eller gødning, og det enkelte tema.

Alle afstandskrav er overholdt, da der ikke bygges nye stalde eller gødningsopbevaringsanlæg i forbindelse med godkendelsen.

2.3.2 Landskab og planforhold

Ansøgers oplysninger:

Ejendommens bygninger er beliggende i landzone, i primært jordbrugsområde, som vist på nedenstående luftfoto.

Afstanden fra ejendommens staldanlæg til eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde er 80 m (Industriområde øst - Hurup). Dette område er del af "Kommuneplan 2000 - 2012 for Sydthy Kommune" og betegnes rammeområde 4.E.64. Området er omfattet af lokalplan 4-01 for Gl. Sydthy Kommune. Områdets anvendelse er i lokalplanen og kommuneplanen beskrevet som værende forbeholdt industri- og større værkstedsvirksomheder og entreprenør- og oplagsvirksomhed.

Nærmeste samlede bebyggelse er beliggende ca. 640 m nordvest for staldanlægget (Hurup).

Afstanden til nærmeste nabobebyggelse uden landbrugspligt er ca. 260 m i nordlig retning (Oddesundvej 213). Afstanden til nærmeste nabobebyggelse med landbrugspligt er ca. 125 m i sydvestlig retning (Oddesundvej 268).

Områder med landskabelig værdi: ingen i relevant nærhed.

Thisted Kommunes vurdering:

I kommuneplanen er det åbne land inddelt i tre lande; Fjordlandet, Agerlandet og Nordsølandet. Ejendommen ligger i Fjordlandet.

Anlægget ligger op til Oddesundvej, i kanten af et relativt fladt landskabsrum. Mod øst og syd stiger terrænet let, før det falder mod øst og sydøst mod Ginnerup og Doverodde. Anlægget er skærmet af læhegn mod Oddesundvej, og opleves derfor ikke markant fra nord eller vest. Fra især øst er anlægget synligt, men uden at have en væsentlig negativ indvirkning på det bynære landskab.

Anlægget ligger ikke inden for sø-, å- eller fortidsmindebeskyttelseslinjer eller kirke- eller skovbyggelinjer. Området ligger ikke inden for sø-, å- eller fortidsmindebeskyttelseslinjer, kirke- eller skovbyggelinjer, biologisk- eller geologisk interesseområder. Anlægget ligger dog delvist inden for et Bevaringsværdigt Kulturmiljø omkring Heltborg, men da der ikke bygges nyt, er det uden betydning.

2.4 Råvare-, energi- og vandforbrug

Ansøgers oplysninger:

I forbindelse med dette tillæg ændres minimalt på forbrug af importerede ressourcer til bedriften.

Vandforbrug:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vaskevandet fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden.
- Vandforbruget registreres.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Energiforbrug:

- Ny stald er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer
- Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med staldanlægget til opvarmning af stuehus og brugsvand.
- Vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret og derved energibesparende.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Tabel 2.4.1: Ejendommens årlige forbrug af vand og energi efter udvidelse.

Ressource	Placering/Opbevaring	Forbrug
Dieselolie til traktorer mv.	To overjordisk dieseltanke på hver 1.200 l på støbt bund i maskinhus.	8.500 l
Fyringsolie	Varmegenvinding fra mælkekøling og slanger under gyllekanaler.	0

Spildolie	Maskinhus på fast bund	< 30 l
Smøreolie	Maskinhus på fast bund	200 l
Foder	Ensilage opbevares på ensilageplads	
Kemikalier til rengøring	-	-
Elforbrug til lys, opvarmning m.m.		80.000 kWh
Drikkevand og vaskevand (drift)		5.290 m ³

Thisted Kommunes vurdering:

Det er Thisted Kommunes vurdering, at virksomheden har taget de nødvendige forholdsregler til at mindske ressourcspild, og at ressourceforbruget er søgt begrænset til et acceptabelt niveau. Der er olietanke på ejendommen, men i det omfang de placeres og udskiftes i henhold til gældende lovgivning, finder Thisted Kommune ikke at det er problematisk.

Der er dog stillet vilkår om, at husdyrbruget skal gennemgås med henblik på at identificere eventuelle energibesparelser.

2.5 Gener

2.5.1 Lugt

Ansøgers oplysninger:

Der kan forekomme lugtgener fra staldafsnit med naturlig ventilation. Dyrene er udegående i sommerperioden, hvor lugtgener opfattes som værende værst. Endvidere kan der forekomme lugtgener ved gylleomrøring samt ved udkørsel af gylle på markerne.

Generelt har en høj hygiejnestandard stor indflydelse på lugtgener fra staldanlægget.

Lugtgener begrænses ved jævnlig rengøring af stalde og udenoms arealer.

Gyllen i gylletanken er uden fast overdække. Hurtigst muligt og senest 7 dage efter omrøring og udbringning dækkes gylleoverfladen med et naturligt flydelag og senest efter 14 dage ved tømning af beholderen.

Thisted Kommunes vurdering:

Lugtmæssigt overstiger den *nuværende produktion* det beregnede lugtgenekrav til nærmeste byzone efter beregning i "FMk-modellen" i "husdyrgodkendelse.dk". Nærmeste byzone ligger efter denne model i en beregnet lugtmæssig gennemsnitsafstand på 158,8 meter fra anlægget, hvor nuværende geneafstand er beregnet til 211,57 meter.

Ved at kørerne flyttes fra den oprindeligt anvendte bindestald, til en sengestald med spalter og ajledræn, vil den beregnede lugtgeneafstand i *ansøgt drift* blive sænket til 192,9 meter, hvorved lugtgenerne til omgivelserne i praksis vil falde.

I henhold til gældende lovgivning kan kommunen efter en konkret vurdering give godkendelse, selv om lugtgeneafstanden ikke overholdes. Dette kan f.eks. ske, hvis den

ansøgte husdyrproduktion medfører *uændrede eller færre lugtgener* end den eksisterende produktion, samtidig med at afstanden til omboende er længere end 50 % af den beregnede geneafstand.

Afstand til henholdsvis bymæssig bebyggelse, samlet bebyggelse og enkelt beboelse fra de enkelte staldafsnit, ses i nedenstående tabel.

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	FMk	192,90	192,90	211,57	158,80	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end eller lig med geneafstand i nudrift, og vægtet gennemsnitsafstand længere end 50 % af korrigeret geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	108,44	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	61,00	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Såfremt der efter Thisted Kommunes vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres afhjælpende foranstaltninger. Udgifter i forbindelse med undersøgelse, måling og afhjælpning afholdes af husdyrbruget.

Samlet set vurderer Kommunen, at udvidelsen af dyreholdet ikke kommer til at medføre væsentligt øgede lugtgener for naboer. Alle lovmæssige afstandskrav er overholdt, og genekriterierne til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

2.5.2 Støj

Ansøgers oplysninger:

Nedenstående skema beskriver støjforhold på bedriften.

Støjtype	Periode
Mekaniske ventilationsanlægs motorer:	Kontinuert
Korntørringsanlæg:	i høstperioden
Korn- og fodertransportsystemer:	ved ind transport af foder

Højtryksrensere og kompressorer	ved malkning og rengøringsarbejder
Husdyrs lydavgivelse:	især dagtimer
Kørsel til og fra marken	periodevist i høst og ensileringsperiode

Omkring landbrugets driftsbygninger afgiver følgende installationer støj, som kan genere omgivelserne:

Ventilationsstøj begrænses til de nuværende driftsbygninger, hvor kvieopdrættet vil være opstaldet. Driftsperioden vil hovedsagligt være i vinterhalvåret, hvor dyrene er på stald. I den nye kostald, vil der være naturlig ventilation, som ikke afgiver støj.

Kompressorer og pumper til malkeanlægget afgiver støj. I moderne stalde med automatiske malkesystemer kan støj forekomme døgnet rundt herfra.

Følgende støjkilder er daglige:

Transport til og fra virksomheden. Daglig afhentning af mælk på forskellige tidspunkter. Herudover er der transport relateret til markarbejdet.

Driftsperioden for støjkilder vil hovedsageligt være morgen og aften.

Følgende støjkilder optræder på bestemte tidspunkter af året:

Markdrift – herunder bl.a. udbringning af husdyrgødning, hvor den største del transporterne foregår i det tidlige forår.

Tiltag mod støjkilder:

Stationære støjafgivende maskiner til malkeanlægget bliver anbragt i støjabsorberende maskinrum for at minimere støjniveauet til omgivelserne.

Ved vedligehold af teknisk udstyr og hensigtsmæssig omgang med dyrene minimeres støjniveauet.

Thisted Kommunes vurdering:

Der er stillet vilkår til den maksimale støjbelastning fra ejendommen. Der er desuden stillet vilkår om, at husdyrbruget skal kunne dokumentere, at støjvilkårene overholdes. Tilsynsmyndigheden kan højst forlange målinger eller beregninger 1 gang årligt, hvis den undersøgte grænseværdi er overholdt.

Sidstnævnte vilkår er stillet for at imødekomme både klager og ejer i forbindelse med eventuelle fremtidige støjklager over ejendommen.

Med de stillede vilkår vurderer Thisted Kommune, at husdyrbruget ikke vil give anledning til ukontrollérbare støjgener hos naboer.

Almindelig kørsel med traktorer og andre maskiner er ikke omfattet af støjkrauet.

2.5.3 Lys

Ansøgers oplysninger:

Der er etableret udvendig belysning ved døre og porte. Udvendig belysning anvendes i årets mørke perioder i forbindelse med f.eks. foderhåndtering. Der vil være arbejdslys samt vågelys i kostalden døgnet rundt. Lys fra staldbygningerne vil primært kunne ses i vinterhalvåret. Lyskilder er ikke rette direkte mod omkringboende eller færdsel.

Pga. lyskildernes styrke og afstand til naboer forventes lyset ikke at kunne genere omkringboende eller passerende trafikanter.

Thisted Kommunes vurdering:

Thisted Kommune har stillet vilkår om, at der skal være timer på udendørs belysning, for at sikre mindst mulig påvirkning af omgivelserne i nattetimerne. Vilkåret kræver også minimal brug af lys i staldene i nattetimerne.

På baggrund af anlæggets opbygning, samt det stillede vilkår, vurderer Thisted Kommune at lys i forbindelse med produktionsbygninger ikke vil være til gene for naboer eller trafikanter.

2.5.4 Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger:

Der holdes dagligt øje med tilstedeværelse af eventuelle skadedyr. Ejendommen holdes ren og ryddelig. Døre og porte holdes så vidt muligt lukkede.

Fluegener:

Ved at tilstræbe en høj hygiejne ved foderlagre og udfodringssteder, søges opformering så vidt muligt undgået. Ved behov iværksættes en aktiv fluebekæmpelse.

Rottebekæmpelse:

Det tilstræbes, at staldanlægget og foderlagre vedligeholdes og anvendes så muligheden for invasion af rotter begrænses. Ved problemer med rotter kontaktes kommunes ordning for rottebekæmpelse.

Thisted Kommunes vurdering:

Der er stillet vilkår om fluebekæmpelse. I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr, hvilke straks skal afhjælpes effektivt. På baggrund af ovenstående beskrivelse af skadedyrsbekæmpelse er det Kommunens vurdering, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

2.5.5 Støv

Ansøgers oplysninger:

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med kørsel til og fra ejendommen samt under jordbearbejdning, høst og foderhåndtering.

Der vil især i tørre perioder forekomme støv fra ejendommen ved færdsel med køretøjer.

Thisted Kommunes vurdering:

Såfremt der efter Thisted Kommunes vurdering opstår støvgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger. Udgifter i forbindelse med afhjælpning afholdes af husdyrbruget.

Samlet set vurderer Kommunen, at udvidelsen af dyreholdet ikke kommer til at medføre væsentlige støvgener for naboer.

Kommunen opfordrer ansøger til altid at udvise hensyn ved kørsel forbi nabobeboelse, sådan at støvgener i forbindelse med transporter minimeres.

2.5.6 Transport

Ansøgers oplysninger:

Tilkørsel til anlægget sker fra hovedvej A11 uden for bymæssig bebyggelse.

Egen transport til og fra markerne giver følgende kørselsafstande:

Arealer ved anlægget	50.2 ha
Areal Oddesundvej 276	4,2 ha, kørselsafstand ca. 1,7 km
Arealer ved Heltborg	25,2 ha, kørselsafstande ca. 1,5 - 3 km
Arealer ved Næssund	15,8 ha, kørselsafstande ca. 3 - 5 km
Arealer ved Ettrup	13,0 ha, kørselsafstand ca. 5,8 km.

Ved Heltborg ligger en del af arealerne grænsende op til beboelsesområde, ellers nås resten af bedriftens arealer uden om bebygget område.

Tabel 1: Det årlige antal transporter til og fra ejendommen

Transporttype	Antal transporter i nudrift	Antal transporter i ansøgt drift
Dyretransport til anlægget	-	-

Dyretransporter fra anlægget	70	75
Fodertransporter til anlægget	26	26
Afgrødetransporter fra anlægget	-	-
Mælkeafhentning	182	365
Gylletransporter	80	120
Transporter i alt	358	586

Ud over ovenstående er der kørsel med egne afgrøder fra marken samt til og fra kørsel til de opgaver i marken der foretages af ejendommens ejer selv.

Thisted Kommunes vurdering:

Det er Kommunes vurdering at de forøgede antal transporter ikke vil virke generende i lokalområdet. Det øgede antal transporter skyldes primært en øgning af transporter med husdyrgødning. Merbelastningen er rimelig i et landbrugsområde og i forhold til det ansøgte dyrehold.

Den ansøgte produktion forventes at give en stigning i antallet af transporter, primært på grund af en større gyllemængde, og især at der vil blive afhentet mælk hver dag, mod tidligere hver anden dag. Det forventes ikke at den øgede mængde transporter vil medføre væsentlige gener for de omkringboende, da udkørsel sker til en hovedfærdselsåre. Udkørselsforholdene fra ejendommen ændres ikke i forbindelse med udvidelsen.

2.6 Forurening

2.6.1 Spildevand

Ansøgers oplysninger:

Sanitært spildevand fra driftsbygningerne samt husstanden ledes til septiktank med nedsivning.

Spildevand, der ledes til gyllesystemer, er indregnet i mængder i tabellen i afsnit 2.6.2.

Thisted Kommunes vurdering:

Det er Thisted Kommunes vurdering, at håndtering af spildevand fra ejendommen kan ske efter gældende regler, således at de nødvendige hensyn til miljøet bliver varetaget.

2.6.2 Husdyrgødning

Produktion af husdyrgødning

Dyreholdet består af en økologisk malkekvægbesætning på 150 årskøer (tung race) med tilhørende hundyrodræt. Tyrekalvene sælges fra ejendommen snarest efter fødsel. Sammenlagt 256,21 DE.

Skematisk kan den samlede årlige husdyrgødningsproduktion på ejendommen opgøres således:

Dyrehold			Produceret husdyrgødning	
	årsdyr/produceret	DE	Gylle m ³	Dybstrøelse m ³
Malkekvæg (tung race)	150	205,88	3198	0
Småkalve 0-1 mdr.	12	1,7	0	0
Småkalve 1-6 mdr.	30	8,35	0	57
Kvier 6-20 mdr.	65	27,31	216	0
Kvier 20 mdr. til kælving.	25	14,51	81	0
Total		256,21	3495	57

Opbevaring af husdyrgødning

Ansøgers oplysninger:

Husdyrgødningsproduktionen opbevares i ejendommens gyllekanaler, fortank og gylletank på Oddesundvej 215 samt i lejet tank på Storhøjvej 5. Mindst 65 % af dybstrøelsen opbevares i stalden og nedpløjes direkte efter udkørsel, mens resten opbevares i markstak.

	Beliggenhed	Kapacitet, tons
Gyllebeholder (eksisterende)	Oddesundvej 215, 7760	1.650
Gyllebeholder (Lejet tank)	Storhøjvej 5, 7760	500
Fortank og gyllekanaler	Oddesundvej 215, 7760	150
Samlet kapacitet		2.300

Bedriften drives økologisk, derfor er behovet for opbevaringskapaciteten generelt mindre end den vejledende 9 mdr. opbevaringskapacitet, husdyrgødning udregnet med 7,9 mdr. opbevaring.

Kravet til opbevaringskapacitet af flydende husdyrgødning kan derfor let opfyldes.

Vaskevand: Spildevand fra rengøring af malkeanlæg og køletanke.

Angivelser af vandspild er middelværdier. Der kan forekomme store variationer i praksis.

Der er indregnet 0,4 m³ regnvand pr. m² gyllebeholder i opgørelsen, ifølge *Beregning af gødningsmængder ab lager fra dyr på stald hele året - kvæg*.

- Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter, at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder. Rør til overpumpning efterses jævnligt.
- Ikke forurenede overfladevand fra ensilageplads ledes uden om gyllesystemet og til nærliggende bevoksede arealer. Herved begrænses kørselsforbruget

Fast gødning

Dybstrøelse opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (§ 8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Thisted Kommunes vurdering

Det ligger til grund for ansøgningen, at en del af husdyrholdet går på græs, en del af året. Der er derfor stillet vilkår herom. Der er ligeledes stillet vilkår om, at al pumpning af gylle på ejendommen sker under overvågning. Al produceret husdyrgødning fra husdyrbruget derudover udspreddes på bedriftens egne arealer.

Der er stillet et generelt vilkår til markstakke (se afsnit om foder nedenfor), med henblik på at sikre mod gener for naboer og sårbar natur.

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Det er dokumenteret, at der samlet set er 7,9 måneders opbevaringskapacitet til gylle på ejendommen. Kapacitetserklæringen kan ses i Bilag 2.

Samlet set er det, på baggrund af ansøgers oplysninger og med udgangspunkt i de stillede vilkår, herefter Thisted Kommunes vurdering, at håndtering af husdyrgødning på ejendommen sker under det nødvendige hensynstagen til miljøet. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

2.6.3 Foderopbevaring

Ansøgers oplysninger:

Ensilage opbevares på ensilageplads på cirka 800 m² med betonunderlag, der ligger i forbindelse med staldanlægget. Forurenede vand, der opsamles på pladsen, ledes til gyllebeholder, mens uforurenede vand spredes direkte ud på areal med afgrøder med kvælstofnorm.

Der forefindes et par mindre fodersiloer til opbevaring af kraftfoder.

Thisted Kommunes vurdering:

Placering af ensilagesiloer er angivet på situationsplanen i Bilag 1.

Ansøger oplyser, at ensilage vil blive opbevaret på en støbt plads. Det står dog ansøger frit for at opbevare ensilage i markstakke, såfremt gældende lovgivning herom overholdes. Kommunen har derfor stillet vilkår vedrørende eventuel oplagring af ensilage i markstakke. Vilkårene er stillet med henblik på at sikre mod gener for naboer og sårbar natur.

Væske fra ikke-saftgivende ensilage og væske der udelukkende er opsamlet senere end 1 måned efter ilægning af saftgivende ensilage betragtes som restvand hvis kvælstofindholdet er under 0,3 kg N/ton.

Opsamlingsbeholdere der udelukkende anvendes til opbevaring af restvand, skal have tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at udbringning kan ske miljømæssigt forsvarligt. Opsamlingsbeholdere til restvand skal tømmes så ofte, at der ikke sker overløb. Der stilles vilkår til dimensionering og drift af opsamlingsbeholder og at udsprinklingsanlægget etableres ifølge anvisninger i landbrugets byggeblade.

2.6.4 Foder

Ansøgers oplysninger:

- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden inden for kvægfodring
- Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet

Thisted Kommunes vurdering:

Der anvendes ikke fodertilpasninger for at nå ned på den maksimalt tilladelige ammoniakfordampning. Niveaueet nås ved hjælp af andre tiltag, og idet det står ansøger frit for at vælge, hvilket tiltag, han ønsker at benytte, har Kommunen ingen kommentarer hertil.

På baggrund af ansøgers oplysninger og med udgangspunkt i de stillede vilkår, er det derfor Thisted Kommunes vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår angående fodring.

Det er Thisted Kommunes vurdering, at ejendommen lever op til anvendelse af BAT vedrørende fodring. Der stilles ikke yderligere vilkår.

2.6.5 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøgers oplysninger:

Redegørelse for mulige uheld:

1. Gyllebeholder springer læk

- Falck/Beredskabsstyrelsen og eventuelt slamsuger tilkaldes.
- kommune orienteres.

2. Uheld ved gylleudbringning

- Falck/Beredskabsstyrelsen tilkaldes
- Kommune kontaktes.

Minimering af risiko for uheld:

Risikoelementer vedrørende miljøforhold:

Et eventuelt uheld i forbindelse med pumpning af gylle eller lækager vil næppe forurene søer/vandløb, da afstanden til disse er stor.

Gylleudslip:

Gylleudslip søges undgået ved jævnlig inspektion af gyllebeholdernes tilstand og gyllesystemets pumpeanlæg. Når pumpeanlægget fra gylletanken ikke anvendes, sikres det at pumpeudstyr ikke peger uden for gylletanken, eller pumpen afmonteres.

Der gennemføres lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Brand:

Der udarbejdes beredskabsplan for bedriften. Beredskabsplanen forefindes i stuehuset og i kontoret ved malkeum.

Andet:

Brændstof, olie og spildolie opbevares efter lovens forskrifter på betongulv uden afløb.

Tiltag ved uheld:

Uheld i forbindelse med håndtering af pesticider er ikke til stede, da ejendommen drives økologisk.

Thisted Kommunes vurdering:

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overførslen af gylle. Det skal derfor sikres, at der ikke pumpes gylle uden for tanken. Overførslen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af diesel. Thisted Kommune vurderer, at håndteringen af disse risikofaktorer foregår på en tilfredsstillende måde.

Udover at være BAT, så er det Thisted Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er en stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store hændelser som f.eks. brand, hærverk o.l. Ansøger beskriver, at der forefindes beredskabsplan på ejendommen.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året.

Thisted Kommune vurderer, at ansøger i fornødent omfang har søgt at forebygge uheld, og har lavet en tilfredsstillende beredskabsplan.

2.6.6 Affald og miljøfarlige stoffer

Ansøger har redegjort for følgende affaldshåndtering:

Affald håndteres ifølge nedenstående skema, hvoraf også mængder fremgår.

Affaldstype	EAK-koder	Affaldsfraktioner	Årlig mængde	Bortskaffelse
Animalsk affald (Døde dyr)	02 01 02		Variierende Skøn: max 10 t	DAKA
Emballage fra sædekorn, foderleverancer m.m.	02 01 099	50.04 52.07	Max 500 kg	Kommunal anvist ordning
Emballage rengørings- og desinfektionsmidler	02 01 09	52.07	Max 100 kg	Kommunal anvist ordning
Emballage fra sprøjtemidler markbrug	Økolog	-	-	-
Overdækningsplast	02 01 04	52.07 (ikke PVC)	Ca. 1000 kg	Kommunal ordning
Spildolie	02 01 09	06.01 06.02 06.14	Max 30 l/år	Olieleverandør eller kommunal anvist ordning
Malingsrester	02 01 99	03.21 03.22	Begrænset	Kommunal anvist ordning
Sprøjtemiddelrester	Økolog	-	-	-
Medicinrester	02 01 99	05.13	<1 kg (Kvæg)	Apotek
Medicinflasker	02 01 10	51.00 52.07	<1 kg (kvæg)	Kommunal anvist ordning
Medicinsk udstyr	02 01 10	56.20	< 1 kg (kvægbrug)	Kommunal anvist ordning
Andet brændbart affald Træ, bindegarn anden emballage m.m.	02 01 10	62.00 52.07 (ikke PVC) 50.04	500-1000 kg	Kommunal anvist ordning
Andet ikke brændbart affald, eks. lysstofrør				Kommunalt anvist ordning

Døde dyr

Udlevering ved skel nord for maskinhuset. Døde dyr placeres syd for staldene ved maskinhuset og vil ikke være synlige fra Oddesundvej.

Olie og kemikalieaffald

Serviceeftersyn og olieskift på traktorer og andre selvkørende maskiner sker normalt af faguddannet personale på værksted, som bortskaffer spildolie og andet i forbindelse med eftersynene.

Mængden af spildolie på ejendommen begrænses til under 30 liter årligt, som opsamles og bortskaffes gennem olieleverandøren eller gennem kommunal godkendt ordning (I/S MOK)

Kemikalier

Mængden af kemikalieaffald vil være begrænset, da der er tale om en økologisk produktion, hvor der ikke anvendes pesticider i markbruget. Andre kemikalierester, malingsrester m.m. leveres til I/S MOK eller anden godkendt ordning.

Kommunens vurdering:

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Thisted Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

-Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

Der er stillet vilkår om, at farligt affald skal opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og er beskyttet mod vejrlig. Virksomheden oplyser, at vilkåret overholdes.

Der er stillet vilkår om, at tanke skal sikres mod påkørsel. Virksomheden oplyser, at vilkåret overholdes.

Eksisterende tanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Thisted Kommune.

2.7 Ammoniaktab

2.7.1 Ammoniaktab generelt

Ansøgers oplysninger:

Den samlede ammoniakemission fra anlægget forventes efter udvidelsen at være ca. 773 kg N pr. år. Alle staldanlæg ligger længere væk end 1.000 m fra det nærmeste Kategori 2- og Kategori 1-naturområde.

Det generelle ammoniaktab overholdes med 121 kg.

Fordelingen af det samlede ammoniaktab fra staldanlægget er vist i nedenstående tabel.

Kilde	Kg N
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	46
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	527
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	191
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	8
Samlede ammoniaktab	773

beregnet

Der er en BAT-

emissionsgrænseværdi for ammoniakfordampningen fra staldanlægget. BAT niveauet for ejendommen er beregnet til 817 kg N/år. Niveauet for ammoniak aflæst direkte i ansøgningssystemet er på 773 kg N/år, det vejledende BAT niveau er dermed overholdt med 44 kg. Meremissionen fra stald og lager er beregnet til at være 193 kg N /år.

Reduktion af NH₃-tab fra stald og lager er opnået ved, at den eksisterende kostald er renoveret til kvierne til sengestald med spaltegulv og skraberanlæg. Den nye kostald er etableret som sengestald med spalter (kanal, linespil) og skraberanlæg til malkekøerne, mens der etableres fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver 2. time til de store kvier.

Kommunens vurdering:

På baggrund af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for malkekvæg, er det beregnet, at ammoniakemission fra husdyrbruget maksimalt må være:

Stald	Antal dyr	Dyretype	Gulvtype	BAT niveau Kg NH ₃ - N/dyr	Korrigeret	Kg NH ₃ -N/ stald
Gl. lade	30	Småkalve (1 - 6 mdr.)	Dybstrøelse			53,52*
Eksisterende kostald	65	Kvie/stud (6 - 20 mdr.)	Sengestald med spaltegulv og skrabning hver 4. time	5,36	2,362**	153,55
Ny kostald	150	Malkekøer	Sengestald med spalter (kanal, linespil)	7,31	3,655 (6 mdr. ude)	548,25
	12	Tyrekalve (40-60 kg)	Dybstrøelse			0,78*
	25	Kvie/stud (20 - 26 mdr.)	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning	3,99	2,429***	60,72

			hver 2. time			
Ammoniakemission						816,82
I/T ansøgningen						772,51

* Faktisk ammoniaktab fra stald og lager fra tabel "Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau" i skema 74666.

** Emissionsgrænseværdi IT 2011 × (referenceligning for N ab dyr/4,34), hvor referenceligningen for N ab dyr = $((6 + 20) \times 0,0729) + 1,93 \Rightarrow 3,99 \times (3,83/4,34)$. Korrigeret for dyre udegående i 6 måneder per år.

*** Emissionsgrænseværdi IT 2011 × (referenceligning for N ab dyr/4,34), hvor referenceligningen for N ab dyr = $((20 + 26) \times 0,0729) + 1,93 \Rightarrow 3,99 \times (5,28/4,34)$. Korrigeret for dyre udegående i 6 måneder per år.

Kommunens vurdering:

Ansøgningen er modtaget hos Thisted Kommune den 11. februar 2015 og skal derfor behandles efter LBK nr. 868 af 3. juli 2015. Det generelle ammoniakreduktionskrav er således 30 %.

Spaltegulve med skrabning hver 4. time og skrabning hver 4. time af spalter med kanal og linespil, er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste med en ammoniakreducerende effekt på henholdsvis 25 % og 33 %. Teknologilisten er Miljøstyrelsens liste over miljøteknologier, som har en dokumenteret miljøeffekt og som er driftssikker.

Dybstrøelse i hele arealet til kalve indtil 6 mdr., samt velfærds- og kælvningsafdelingen er af hensyn til velfærdsmæssige årsager, og er selv om det er forbundet med større kvælstoftab i både mark og stald i overensstemmelse med BREF dokumentet hvor der skelnes mellem dybstrøelsessystemer og gyllesystemer. Der stilles vilkår til skrabning af spalter, samt skrabning af kanaler hos køerne.

Samlet set vurderes de anvendte BAT teknologier at være tilstrækkelige.

Ansøgers oplysninger:

Fravalg af staldteknologi – under hensyn til proportionalitetsprincippet.

Yderligere BAT tiltag vil ikke være proportionelt, idet den forventede reduktion af ammoniak ikke vil kunne stå mål med de forventede omkostninger til de pågældende teknikker. Dette gælder for eksempel for forsuring, andre staldsystemer, overdækning af gyllebeholder og separation af gyllen.

Fodringsstrategier, ved reduceret tildeling af råprotein til malkekøer, er svært at styre, da dyrene er udegående. Da køerne selv henter en del af foderet på marken og der generelt anvendes en høj græsandel i køernes foder, er det i praksis svært at benytte AATPBV-teknologien på ejendommen.

Dybstrøelsen køres som hovedregel direkte ud i marken og nedbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Dybstrøelse fra kalvene opbevares i stalden eller lægges i markstak i perioder, hvor det ikke er muligt at køre dybstrøelse direkte ud på marken. Dybstrøelse udgør en meget lille del af husdyrgødningen på ejendommen.

Omkostningen til at udskifte spaltegulvet i den gamle kostald med et BAT-gulv kan ifølge "Videnskatalog over kvægstaldgulve med 4 % ammoniakfordampning" billigt udføres ved

at erstatte gulvet med et præfabrikeres drænet gulv. Ved 75 DE er omkostningen opgjort til 600 - 1.000 kr. pr årsko. Omkostningen ved kvier må formodes at være af samme størrelsesorden. Udskiftning af gulv er således ikke BAT.

I teknologibladet fast overdækning af gyllebeholdere anføres, at omkostningen til overdækning af gyllebeholdere beløber sig til 195 kr. pr kg N ved 250 DE, og endnu dyrere ved færre DE. Teknologien er således ikke BAT. Derudover er forsuring af kvæggyllen ikke tilladt da ejendommen drives økologisk.

Kommunens vurdering

Thisted Kommune vurderer, etablering af forskellige BAT-tiltag ikke være proportionelt med de forventede omkostninger til de forskellige teknikker. Thisted Kommune finder derfor, at husdyrbruget lever op til det BAT-emissionsniveau, der kan forventes for et malkekvægbrug.

2.7.2 Ammoniakpåvirkning af natur

Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositionen på relevante naturarealer i nærheden af ejendommen.

Luftfotoet ovenfor viser nærmeste Kategori 3-natur mod syd/sydvest, mens placeringen af nærmeste Kategori 1- og Kategori 2-natur ses på kortet herunder.

Natur omfattet af Kategori 1, 2 og 3

Kategori 1 natur (§ 7 stk. 1, nr. 1) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder).

Nærmeste Natura 2000-område, Habitatområde (28) Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø, ligger cirka 2.600 meter øst for anlægget. Nærmeste Kategori 1-natur inden for habitatområdet er et overdrev, der ligger cirka 2.800 meter øst for anlægget. Den samlede totaldeposition fra anlægget er ifølge beregninger i ansøgningssystemet 0 kg N/ha/år.

Ifølge Husdyrbrugsbekendtgørelsens bilag 3 er det strengeste krav til den maksimale totaldeposition på kategori 1 natur på 0,2 kg N/ha/år.

Med henvisning til en større afstand fra anlægget til øvrig kategori 1 natur, vurderer Thisted Kommune, at det ansøgte vil have en neutral effekt på øvrig kategori 1 natur.

Kategori 2 natur (§ 7 stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

1 BEK nr. 1283 af 8. december 2014, Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Nærmeste Kategori 2-naturområde, er et overdrev cirka 2.700 meter mod øst. Den samlede totaldeposition fra anlægget er ifølge beregninger i ansøgningssystemet 0 kg N/ha/år. Ifølge Husdyrbrugsbekendtgørelsens bilag 3 er kravet til den maksimale totaldeposition for Kategori 2-natur på 1,0 kg N/ha/år.

Det generelle beskyttelsesniveau for Kategori 2 natur er således overholdt.

Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 7 stk. 1, nr. 1 og 2. Det drejer sig om heder, moser og overdrev omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3, samt ammoniakfølsom skov.

Nærmeste Kategori 3-natur er en mose cirka 150 meter mod sydøst, hvor den beregnede merdeposition er 0,1 kg N/ha/år.

For Kategori 3-natur må Kommunen ikke stille krav om en maksimal merdeposition på under 1,0 kg N.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-natur er således overholdt.

Øvrig natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Der ligger ikke anden registreret § 3-natur nærmere anlægget, end Kategori 3-mosen der er nævnt overfor.

Thisted Kommunes vurdering:

Totaldepositionen på nærmeste Kategori 1-natur er $\leq 0,2$ kg N/ha/år, mens totaldepositionen på nærmeste Kategori 2-natur er ≤ 1 kg N/ha/år. Merdepositionen på nærmeste Kategori 3-natur er < 1 kg N/ha/år. Det ansøgte overstiger derfor ikke det, i Husdyrbekendtgørelsens bilag 3², angivne beskyttelsesniveau, hvorfor det vurderes, at ammoniakdepositionen fra det ansøgte anlæg ikke vil have en væsentlig påvirkning på natur omfattet af kategorierne 1, 2 og 3.

Merdepositionen på den nærmeste natur, der kunne være ammoniakfølsom, er så lav at det heller ikke ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 ville være muligt at begrunde en tilstandsændring, på baggrund af ammoniakdeposition fra anlægget.

Fredninger

2 bilag 3, BEK nr. 1283 af 8. december 2014, Bekendtgørelse og tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur (Skibsted Fjord med omgivelser) ligger cirka 3 kilometer øst for anlægget. Der er foretaget konkrete beregninger til området, da det nærmeste Kategori 1-naturområde ligger i kanten af fredningen. Som det er beskrevet ovenfor, medfører udvidelsen af husdyrbruget ingen andel i totaldepositionen på arealet.

2.7.3 Bilag IV-arter (påvirkning fra anlæg)

Bilag IV i EU's habitatdirektiv indeholder en liste over udvalgte dyre- og plantearter, som medlemslandene er forpligtet til generelt at beskytte, uanset om de forekommer inden for eller uden for beskyttelsesområderne. For at beskytte bilag IV-arter må disse yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Derfor skal land- og skovbrug tilrettelægge deres aktiviteter, således levevilkårene for arterne ikke forringes. Det er lodsejerens eget ansvar ikke at beskadige eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder, også selvom myndighederne ikke har oplyst om konkrete forekomster af bilag IV-arter i området.

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 *"Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV"* fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 *"Overvågning af arter 2004-2011"* fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften:

Dyr:	Planter:
Vandflagermus	ingen registrerede
Birkemus	
Odder	
Markfirben	
Stor vandsalamander	
Spidssnudet frø	
Strandtudse	
Ulv	

Stor vandsalamander og odder er en del af udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde nr. 28.

- **Flagermus:** Flagermus kan om sommeren opholde sig i hulheder og sprækker i træer, fugle- eller flagermuskasser eller i bygninger. Flagermus søger typisk føde over søer og åer, i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn som den finder via ledelinjer i landskabet. En god vandkvalitet er for mange flagermus vigtig.
- **Birkemus** - forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.
- **Odder** - forekommer ved vandløb og søer og lever i tilknytning til vådområder.

- **Markfirben** - lever spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder.
- **Stor vandsalamander** og **spidssnudet frø** - er begge arter, der er knyttet til våde habitater som eksempelvis klitlavninger, moser, enge, søer og vandhuller.
- **Strandtudse** - lever primært i tilknytning til klithederne og strandengene, hvor de typisk yngler i temporære, lysåbne vandsamlinger.
- **Ulv** - opholder sig oftest i mere upåvirkede områder såsom større skov- eller hedearealer.

Der er ikke observeret bilag IV-arter i umiddelbar nærhed af bedriften. Der ligger 3 søer under 500 meter fra bedriften, men disse vurderes ikke at være egnede ynglesteder for hverken stor vandsalamander eller spidssnudet frø.

Thisted Kommunes vurdering:

I vurderingen af den omkringliggende natur, er det vurderet, at det ansøgte anlæg ikke vil have en væsentlig påvirkning på nærmeste kategori 1, 2 og 3 natur eller på øvrig natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Da de nærliggende naturområder efter kommunens vurdering ikke forringes som følge af den ansøgte drift, vurderer kommunen at de ansøgte ændringer i anlægget har en neutral effekt på de nævnte bilag IV-arter.

2.7.4 Habitatvurdering (påvirkning fra anlægget)

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrlovens §§ 10, 11 eller 12, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7. Kommunen skal vurdere, hvorvidt planer og projekter kan være til skade for områder beskyttet af Natura 2000. Natura 2000-områderne består af udpegede habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områder er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper områderne er udpeget for.

Anlægget med stalde og opbevaringsanlæg ligger ikke inden for, eller i umiddelbar nærhed af, et Natura 2000-område.

Habitatområder og fuglebeskyttelsesområder

Thisted Kommunes vurdering:

Totaldepositionen for ammoniak på Kategori 1-natur lever op til nuværende depositions krav for habitatnatur, se beregninger i afsnit 2.7.2. Thisted Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt ikke forhindrer målsætningen om at sikre og genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper Natura 2000-områderne er udpeget for.

2.8 Alternative produktioner

Ansøger har redegjort for følgende i forbindelse med alternative muligheder:

Alternative produktioner:

Da nuværende produktion består af malkekvæg i et forholdsvist nyt staldanlæg til køer, er det ikke vurderet relevant at vurdere andre produktioner på ejendommen end at fortsætte med malkekvæg. Bedriften er en økologisk, harmoniske bedrift, hvor det forventes at produktionen har en størrelse, der giver mulighed for at have fast ansat medhjælp på bedriften.

Med et økologisk malkekvæghold på den ansøgte størrelse, forventes det at kunne skabe en bæredygtig bedrift og herved opnås en vis konjunkturuafhængighed.

Det er vurderet, at det pågældende anlæg har en god bygningsmæssig kvalitet og de nuværende bygninger kan og skal fungere længst muligt, og gerne indtil de er fuldt afskrevet.

Thisted Kommunes vurdering:

Thisted Kommune vurderer, at der er valgt et alternativ, der muliggør en rentabel produktion, der efterlever de gældende lovkrav og emissionsgrænseværdier på området, og som derfor ikke giver anledning til væsentlige negative påvirkninger af det omkringliggende miljø.

3 AREALERNE

Ansøgers oplysninger:

Udbringning af husdyrgødning:

- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor
- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker
- Gyllen udbringes med slæbeslanger og nedharves indenfor 2 timer
- Markdriften optimeres med henblik på størst mulig kvælstofudnyttelse i økologisk drift

3.1 Markoplysninger

Miljøgodkendelsen indbefatter alle ejede og forpagtede arealer, der drives under CVR-nummeret 19285774. Disse udgør samlet 193,85 ha.

Grundlæggende arealoplysninger

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **250,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det for angivne antal DE kvæg, får og geder: **Nej**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Ja**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **0,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **100,00 %**

I det ansøgte indgår der ikke etablering af ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens generelle krav.

Tablet over udbringningsarealer:

Navn	Ha	Drænet	Jordbundstype	Sædskifte	Nitratklasse	Fosforklasse
51-0 Klaus Holt.	12,10	Nej	JB4	K2	1	0
53-0 Klaus Holt.	0,24	Nej	JB4	K2	1	0
33-0	10,39	Ja	JB6	K2	0/1	0/3
21-0	3,97	Ja	JB7	K2	1	0
6-1	10,32	Nej	JB4	K2	1/3	0
3-0	6,92	Nej	JB4	K2	1/3	0
25-2	0,51	Nej	JB4	K2	1	0
23-0	3,47	Ja	JB5	K2	1	0
26-1	0,78	Nej	JB4	K2	1	0
22-0	7,11	Ja	JB7	K2	1	0
3-2	2,01	Nej	JB4	K2	1/3	0
5-1	0,65	Ja	JB7	K2	3	3
2-0	7,07	Ja	JB7	K2	3	3
41-0	16,26	Ja	JB7	K2	3	3
3-1	0,81	Nej	JB4	K2	3	0
6-0	8,99	Nej	JB4	K2	1/3	0
9-3	1,71	Ja	JB5	K2	1	0
31-0	4,19	Ja	JB7	K2	3	3
25-0	8,06	Ja	JB5	K2	1	0
33-1	2,58	Ja	JB6	K2	1	0/3
5-0	11,26	Ja	JB7	K2	3	3
5-4 Klaus Holt.	0,48	Nej	JB4	K2	1	0
56-0 Klaus Holt.	2,50	Nej	JB4	K2	1	0
5-2 Klaus Holt.	0,49	Nej	JB4	K2	1	0

57-0 Klaus Holt.	2,31	Nej	JB4	K2	1	0
52-1 Klaus Holt.	1,06	Ja	JB6	K2	1	0
52-0 Klaus Holt.	3,91	Ja	JB6	K2	1	0
51-1 Klaus Holt.	0,30	Nej	JB4	K2	1	0
50-0 Klaus Holt.	6,59	Ja	JB6	K2	1	0
4-0	4,02	Ja	JB7	K2	3	3
42-0	9,70	Nej	JB5	K2	3	0
7-0	3,34	Nej	JB4	K2	1	0
26-0	0,85	Nej	JB4	K2	1	0
40-0	6,45	Nej	JB5	K2	3	0
1-1	4,43	Ja	JB7	K2	3	3
8-0	1,90	Nej	JB4	K2	1	0
15-0	5,55	Ja	JB7	K2	1	0
16-0	3,76	Ja	JB7	K2	1	0
17-0	4,14	Ja	JB7	K2	1	0
42- ny	12,33	Ja	JB7	K2	3	3
Total	193,53					

Aftalearealer

Der afsættes ikke husdyrgødning til aftalearealer.

Kortoversigt over bedriftens samlede udbringningsarealer fremgår af Bilag 3.

3.2 Gødningsregnskab

Gødningsregnskab nudrift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	2321,56	561,39	75,00	0,00	23,25
Ingen adresse	Kvæggylle	4539,87	660,54	70,00	44,86	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	673,36	87,78	45,00	6,55	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	4836,01	690,03	0,00	47,58	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	673,36	87,78	6,55	0
Kvæggylle	4539,87	660,54	44,86	0
Svinegylle	2321,56	561,39	0	23,25
Afsat ved græsning	4836,01	690,03	47,58	0
Total	12370,80	1999,74	98,99	23,25

Gødningsregnskab ansøgt drift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	11953,73	1744,98	70,00	123,85	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	765,98	94,06	45,00	7,81	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	10445,06	1520,75	0,00	108,33	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
I/S Ny Odgård Torpvej 6 7790 Thyholm CVR: 19401340	Blandet gylle	3422,00	906,00	72,00	31,45

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Klaus Holt Ullerupvej 1 7760 Hurup CVR:	Kvæggylle	0,00	0,00	0,70	0,00	0,00

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	765,98	94,06	7,81	0
Kvæggylle	11953,73	1744,98	123,85	0
Blandet gylle	3422,00	906,00	0	31,45
Afsat ved græsning	10445,06	1520,75	108,33	0
Total	26586,77	4265,79	239,99	31,45

Husdyrgødningen afsættes på følgende måde:

Arealer beliggende	DE	DE/ha	Ha
Produktionen Oddesundvej 215	256,21		
Afsætning uden for harmoni	-16,21		
Modtaget fra I/S Ny Odgård (Gylleaftale)	31,45		
I alt	271,45	1,4	193,53

Der modtages fremadrettet 31,45 Dyreenheder svinegylle fra I/S Ny Odgård, Torpvej 6, 7790 Thyholm, og der modtages ikke andre former for organisk gødning.

Græsning uden for harmoniarealet foregår på græsningsarealer, der fremgår af Bilag 4. I alt 19 ha afgræsses udenfor omdrift.

De pågældende arealer har altid været afgræsset i mere eller mindre omfang. Dette projekt ændre ikke på driftsformen/udnyttelsen af arealerne. Afgræsses arealerne for lidt gror de til med andre plantearter (ikke tilfældet), er der for stort et dyretryk på arealerne har kvierne ikke den tilvækst, der er nødvendigt for at opnå tilstrækkelig ydelsespotentiale som malkeko. Det vurderes derfor, at der helt automatisk bliver balance mellem antallet af græssende dyr og arealstørrelse.

Thisted Kommunes vurdering:

Afgræsning af arealer uden tilskuds fodring udenfor harmoniareal betragtes som værende under bagatelgrænsen for krav om § 16 miljøgodkendelse. For at sikre, at der ikke vil være en negativ miljøpåvirkning, må der ikke tilskuds fodres på arealerne. Herved sikres, at næringsstoffoptagelsen er større end næringsstoffudskillelsen. Mineraltilskud samt tilskuds fodring i tørkeperioder er dog tilladt i begrænset omfang.

Thisted Kommune har sat vilkår, der skal sikre at der sker udbringning i overensstemmelse med det ansøgte, både med hensyn til gødningstype og arealer.

3.3 Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor

Beskyttelsesniveauerne for nitrat og fosfor, samt grundlaget for ansøgningsystemets beregninger for overholdelse af beskyttelsesniveauet, fremgår af Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. Nr. 1283 af 8. december 2014 bilag 3 C (fosfor), bilag D nr. 1 (nitrat, overfladevand) og bilag D nr. 2 (nitrat, grundvand).

Nitrat (overfladevand)

For arealer beliggende i nitratklasse 1 kan det tillades, at der er udbringes husdyrgødning svarende til 85 % af det generelle harmonikrav. For arealer i nitratklasse 2 er denne reduktion på 65 % og for nitratklasse 3 er reduktionen på 50 %.

Fordelingen af udbringningsarealer i nitratklasser:

N-kl 0 (ha)	N-kl 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)
0,77	98,33	0	94,42

Dette giver en reduktionsprocent på 67,98 %.

Ansøgningsystemets beregninger viser:

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 67,98 %	0,95	54,3
DE_{reel}	1,40	36,9

Der er ikke udbringningsarealer, der ligger i vandopland med stigende dyretryk.

Den maksimalt tilladte udvaskning er på 54,3 kg N/ha.

Den reelle udvaskning er beregnet til 36,9 kg N/ha, svarende til 1,40 DE/ha.

Det ansøgte projekt indebærer ikke, at der etableres ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav. Oversigtskort over nitratklasser ses i Bilag 5

Nitrat (grundvand)

Ingen af de ansøgte udbringningsarealer ligger i nitratfølsomme indvindingsområder, eller områder omfattet af en indsatplan.

Arealer, som ikke ligger i nitratfølsomt indvindingsområder, vurderes at være robuste i forhold til nitratudvaskning, Thisted Kommune vurderer derfor, at godkendelsen ikke vil have nogen negativ indflydelse på grundvandskvaliteten i området. Beskrivelser vedrørende nitratudvaskning til grundvand fremgår af Bilag 11. Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand.

Fosfor

Arealerne ligger for de flestes vedkommende i et opland til et meget sårbart Natura-2000 område, der er fosforoverbelastet.

Fordelingen af arealer i fosforklasser:

P-kl 0 (ha)	P-kl 1(ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
132,54	0	0	60,99

Ansøgningssystemets beregninger viser:

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	132,54 ha	0,0 kg P/ha/år	-0,2 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	-0,2 kg P/ha/år
Lavbundsjord og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	-0,2 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	60,99 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**
 Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-6,3 kg P**.
 Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **-0,2 kg P/ha/år**.
 P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **22,0 kg P/ha/år**.
 P-afførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **22,2 kg P/ha/år**.
 P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **-0,2 kg P/ha/år**.

Afskæringskravet for fosfor opfyldes altså ifølge ansøgningsystemet med en margin på cirka 6 kg P.

Oversigt over Fosforfølsomme områder ses i Bilag 6 **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet..**

Kommunens samlede vurdering vedrørende det generelle beskyttelsesniveau:

Thisted Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet i forhold til fosforoverskud ikke skal skærpes, da det generelle fosforoverskud er overholdt.

3.4 Habitatvurdering (udvaskning fra arealer)

Habitatvurderingen af Natura 2000 områderne fremgår af Bilag 9 (Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)), samt Bilag 10 (Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)). Nedenstående afsnit om nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande er et sammendrag af informationerne givet i Bilag 9 og Bilag 10

Alle arealerne afvander til "Vest for Mors" og "Nissum Bredning", og giver dermed anledning til kvælstofstilførelse til Natura2000-områderne nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agersø og nr. 42: Mågerodde og Karby Odde. Udpegningsgrundlaget og beskrivelse, jf. basisanalysen, fremgår af Bilag 9.

En lille del af Mark 33-0 afvander til kystvandene via Rodenbjerg Sø og Ørum Sø. En beskrivelse af søerne fremgår af Bilag 10.

Thisted Kommune har foretaget en beregning og vurdering af, hvorvidt det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre projekter forringer muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus i Natura 2000-området.

Beregningen viser, at det ansøgte projekt i sig selv bidrager med en kvælstofudvaskning til recipienterne på under 1 % af den samlede kvælstofudvaskning fra oplandet til recipienten.

Det er derfor Thisted Kommunes vurdering, at den ansøgte husdyrproduktion i sig selv eller i kumulation med andre projekter i oplandet ikke indebærer risiko for at udvaskning af næringsstoffer fra husdyrproduktionen kan hindre målopfyldelse og bevaringsstatus i recipienten.

Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår angående kvælstof.

3.4.1 Nitrat til overfladevand

Afskæringskriterium 1

Husdyrtrykket i kystoplandet til Nissum Bredning og Vest for Mors, samt i oplandene til Rodenbjerg Sø og Ørum Sø, er faldende.

Thisted Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede.

Afskæringskriterium 1 er dermed overholdt.

Afskæringskriterium 2A/2B

Nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt er på 0 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra kystoplandet til henholdsvis Nissum Bredning og Vest for Mors.

Nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt er på 0 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i oplandene til Rodenbjerg Sø og Ørum Sø.

Afskæringskriterie 2A og 2B er dermed overholdt.

Thisted Kommunes vurdering:

Da husdyrbrugets andel af nitratudvaskningen til de pågældende oplande er under 1 %, vurderes det, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Afskæringskriterium 1, 2A og 2B er overholdt. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand er dermed overholdt. Det vurderes derfor ikke, at projektet i kumulation med andre projekter ikke vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

3.4.2 Fosfor til overfladevand

På ejendommen er det samlede udbringningsareal på 193,53 ha, og det gennemsnitlige fosforoverskud er beregnet i ansøgningsystemet til - 0,2 kg P/ha/år.

Da projektet ikke medfører et fosforoverskud fra udbringningsarealerne, vil den samlede fosforudledning fra husdyrbruget til Nissum Bredning, Vest for Mors, Rodenbjerg Sø og Ørum Sø altid være på 0 %.

Thisted Kommunes vurdering:

Da husdyrbrugets andel af fosforudledningen til Nissum Bredning og Vest for Mors er væsentligt mindre end 1 % i worst case, vurderes det, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig fosforpåvirkning af vandområdet.

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor er overholdt.

Kommunen vurderer endvidere, at der i øvrigt ikke er risiko for at der vil ske tab af fosfor fra udbringningsarealerne via overfladeafstrømning, erosion i vandløb og grøfter, eller via tab gennem makroporer i jorden.

Arealerne omfatter ikke områder, der skråner i en sådan grad mod vandløb, at der er risiko for direkte belastning af Natura2000-områder gennem overfladeafstrømning af husdyrgødning.

Ingen af de ansøgte arealer vurderes dermed at være risikoarealer, og det vurderes ikke at der er et behov for at skærpe de generelle beskyttelsesniveauer for fosfor. Det vurderes derfor ikke, at projektet i kumulation med andre projekter vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Sammenfattende vurderer Thisted Kommune, at projektet ikke isoleret set eller i kumulation med andre projekter gennem fosfortab fra arealerne vil kunne påvirke de arter og naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget i Natura2000-områder.

3.5 Ammoniakpåvirkning fra udbringning

Kommunen skal foretage en konkret vurdering af om der, som følge af ammoniakfordampning fra det ansøgte udbringningsarealer, kan ske påvirkninger på nærliggende naturarealer. I så fald vil der være grundlag for at skærpe husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler om udbringning af husdyrgødning. Der er her særlig fokus på arealer, der støder op til eller ligger i umiddelbar nærhed til kvælstoffølsom natur indenfor Natura 2000. I særlige tilfælde kan kommunen vælge at stille skærpede krav om nedfældning eller husdyrgødningsfrie bræmmer.

Natur omfattet af kategori 1, 2 og 3

For beskrivelse af kategori 1, 2 og 3 natur, se afsnit 2.7.2 "Ammoniakpåvirkning af natur".

Kategori 1 natur

Der er ikke natur omfattet af Kategori 1 inden for en afstand af 100 meter fra udbringningsarealerne i Thisted Kommune.

Kategori 2 natur

Der er ikke natur omfattet af Kategori 2 inden for en afstand af 100 meter fra udbringningsarealerne i Thisted Kommune.

Kategori 3 natur

Der er natur omfattet af kategori 3 i umiddelbar nærhed af nogle af udbringningsarealerne:

Naturtype	Areal	Afstand
Mose og sø	33-0	Grænser op til
Mose	16-0	Grænser op til
Mose	17-0	Grænser op til
Mose	4-0	Grænser op til
Eng	8-0	Cirka 10 meter
Eng	7-0	Cirka 10 meter
Mose og sø	9-3	Grænser op til
Eng	5-2	Grænser op til
Eng og strandeng	57-0	Grænser op til
Eng	56-0	Grænser op til
Sø	5-4	Grænser op til
Sø	56-0	Grænser op til

Øvrig natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Der er anden natur, der er vejledende registreret som § 3-beskyttet natur i umiddelbar nærhed af nogle af udbringningsarealerne. For alle disse arealer gælder dog, at de udbringningsarealer, der ligger op til, hidtil har været intensivt dyrket og at en fortsat drift dermed ikke vurderes at medføre nogen væsentlige påvirkninger af de omkringliggende naturarealer.

Udbringning af flydende husdyrgødning på visse skrånende arealer

Ingen af udbringningsarealerne skråner stærkt ned mod beskyttede søer eller vandløb. Randzonearealer er udtaget af udbringningsarealet.

Thisted Kommunes vurdering:

Af Miljøstyrelsens WIKI-vejledningen fremgår følgende:

"Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi. Kun i tilfælde med "worst case" tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Ved anvendelse af flydende husdyrgødning er tabet betydeligt mindre med de nuværende krav. Det gælder desuden, at jo tyndere gylle, jo hurtigere nedtrængning i jorden og jo mindre ammoniaktab. Ved udbringning af svinegylle og afgasset gylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter. Kvæggyllen, som typisk har højere tørstofindhold, kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter. Hvis gyllen nedbringes hurtigt, nedfældes eller der anvendes forsuret gylle er påvirkningen selv tæt på naturområder langt under 1 kg N/ha."

Afskæringskriterierne i godkendelsesbekendtgørelsen bilag 3 omfatter alene ammoniakfordampning fra stald og lager. Fordampningen fra udbringningsarealerne i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er som udgangspunkt ikke reguleret af afskæringskriterierne i bilag 3. Det fremgår dog af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning, at *"Hvis de nærliggende naturarealer derimod ligger indenfor et Natura 2000 område eller indeholder yngle- rasteområder for bilag IV arter, kan der være behov for at stille skærpede vilkår"*.

På grund af afstanden til nærmeste Kategori 1- og Kategoriv2-natur vurderes disse ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med driften af de nye arealer.

Arealerne vurderes at have været i omdrift hidtil, og fortsat drift af arealerne vurderes derfor ikke at kunne have en væsentlig påvirkning på Kategori 3-natur eller øvrig natur beskyttet af § 3. Tilstanden af de beskyttede naturtyper vurderes derfor ikke at ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Struer Kommune har nået samme konklusion for arealerne på Thyholm. Struer Kommunes høringssvar fremgår af bilag 8.

3.5.1 Øvrige forhold i forhold til udbringningsarealer

Fredninger

Arealerne ligger ikke i umiddelbar nærhed af fredede områder, der er følsomme overfor kvælstofdeposition.

3.6 Bilag IV-arter (påvirkning fra udbringningsarealer)

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriftens udbringningsarealer. En liste over de bilag IV-arter der vurderes at kunne have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring udbringningsarealerne fremgår af afsnittet "*Bilag IV-arter (påvirkning fra anlæg)*". I afsnittet er der desuden givet en kort beskrivelse af arterne.

Nær udbringningsarealerne forekommer en række beskyttede søer og vandhuller, der udgør potentielle levesteder for bl.a. spidssnudet frø og stor vandsalamander. Thisted Kommune har ikke kendskab til, at der i eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne er observeret spidssnudet frø eller stor vandsalamander, de kan dog have sporadisk ophold på arealerne. Da der ikke sker en væsentlig ændret drift af arealerne og da der er krav om gødnings- og dyrkningsfrie bræmmer på beskyttede søer og vandhuller, vurderes bilag IV-arterne ikke, at blive væsentligt påvirket af udbringning på arealerne.

Derudover kan det ikke afvises, at birkemusens opholds- og fødesøgningsområder findes blandt udbringningsarealerne.

Thisted Kommunes vurdering:

Alle arealer har hidtil været i omdrift, og det vurderes derfor ikke at fortsat drift vil påvirke de nævnte bilag IV-arter. Med den eksisterende viden om de særligt beskyttede arters udbredelse og levevis, vurderes det, at driften på de nye udbringningsarealer ikke vil have væsentlige konsekvenser for bilag IV-arter eller påvirke disses opholds-, yngle- eller levesteder. Thisted Kommune vurderer derfor, at den ansøgte drift har en neutral effekt på de ovenfor nævnte bilag IV-arter.

3.7 BAT for udbringning af husdyrgødning

Thisted Kommunes vurdering:

Ifølge "Introduktion til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12" (Miljøministeriet, 2010) er BAT for udbringning af husdyrgødning på arealer i Danmark udmøntet i de generelle regler.

Følges de generelle regler for udbringning af husdyrgødning, burde kravet for BAT på udbringningsarealer derfor være opfyldt. Udbringning af husdyrgødning skal følge de gældende regler.

Det følger af Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 594 af 5. maj 2015 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen), at der bl.a. ikke må udbringes husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord. Udbringning af flydende husdyrgødning må kun ske ved udlægning ved slange eller slæbesko, nedfældning eller ved anvendelse af en teknologi, der er omfattet af Husdyrgødningsbekendtgørelsen § 28 stk. 4. Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og fodergræsmarker skal ske ved nedfældning (jf. dog § 28 stk. 4-5 og 9).

Af Husdyrgødningsbekendtgørelsen, følger det endvidere, at fast husdyrgødning, der udbringes på sort jord, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Krav til BAT for udbringning af husdyrgødning vurderes at være opfyldt.

3.8 Gener fra udbringning

Af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning fremgår følgende:

"Der kan forekomme lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringning af husdyrgødning foregår dog i kortere perioder, få gange om året, hvilket betyder, at disse lugtgener vil være af mindre betydning end lugt fra husdyrbrugets anlæg.

Særligt vedrørende lugt bemærkes, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Således må beboere i landzone tåle mere lugt fra husdyrbrug end beboere i byzone, hvor der er husdyrbrug i nærheden af byen, jf. f.eks. Miljøklagenævnets afgørelse "Broskovvej"."

På baggrund af Miljøstyrelsens vejledning og de gældende regler for udbringning af husdyrgødning, vurderes udbringning af husdyrgødning på de ansøgte arealer ikke at give unødige gener.

BILAG

Bilag 1

Øversigtskort anlægget

Erklæring vedrørende tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning.

Vedrørende
Torben Egeberg
Oddesundvej 215
7760 Hurup

Thisted den 21.09.2015
HKB

Opbevaringskapacitet

Gylle:	Gylle	Dybstrøelse
150 Malkekæveg (tung race) á 21,32	3198 m ³	
12 Småkalve 0-1 mdr. á 0,1	0	1,2 m ³
30 Småkalve 1-6 mdr. á 1,89	0	56,7 m ³
11 Kvier 6-20 mdr. á 7,28	80 m ³	0
54 Kvier 6-20 mdr. á 6,48	350 m ³	0
25Kvier 20 mdr. til kælving á 6,48	162 m ³	
I alt	3790 m ³	58 m ³

Gyllekapacitet:

Gyllebeholder (eksisterende) Oddesundvej 215, 7760.	1650 m ³
Gyllebeholder (Løjet tank) Storchøjvej 5, 7760	500 m ³
Fortank og gyllekanaler Oddesundvej 215, 7760	150 m ³
I alt	2.300 m ³

Bedriften drives økologisk, derfor er behovet for opbevaringskapaciteten generelt mindre end den vejledende 9 mdr. Opbevaringskapaciteten er udregnet til 7,3 mdr. opbevaring. Hvilket vurderes er tilstrækkelig for ejendommen.

Dybstrøelse:

Der er kapacitet i stalden til dybstrøelse kan opbevares >4 måneder.

Med venlig hilsen

Hanne Klitgaard Brodersen
Energi og Miljøkonsulent.

D 9618 5721
E hkb@landbothy.dk

Oversigtskort arealer

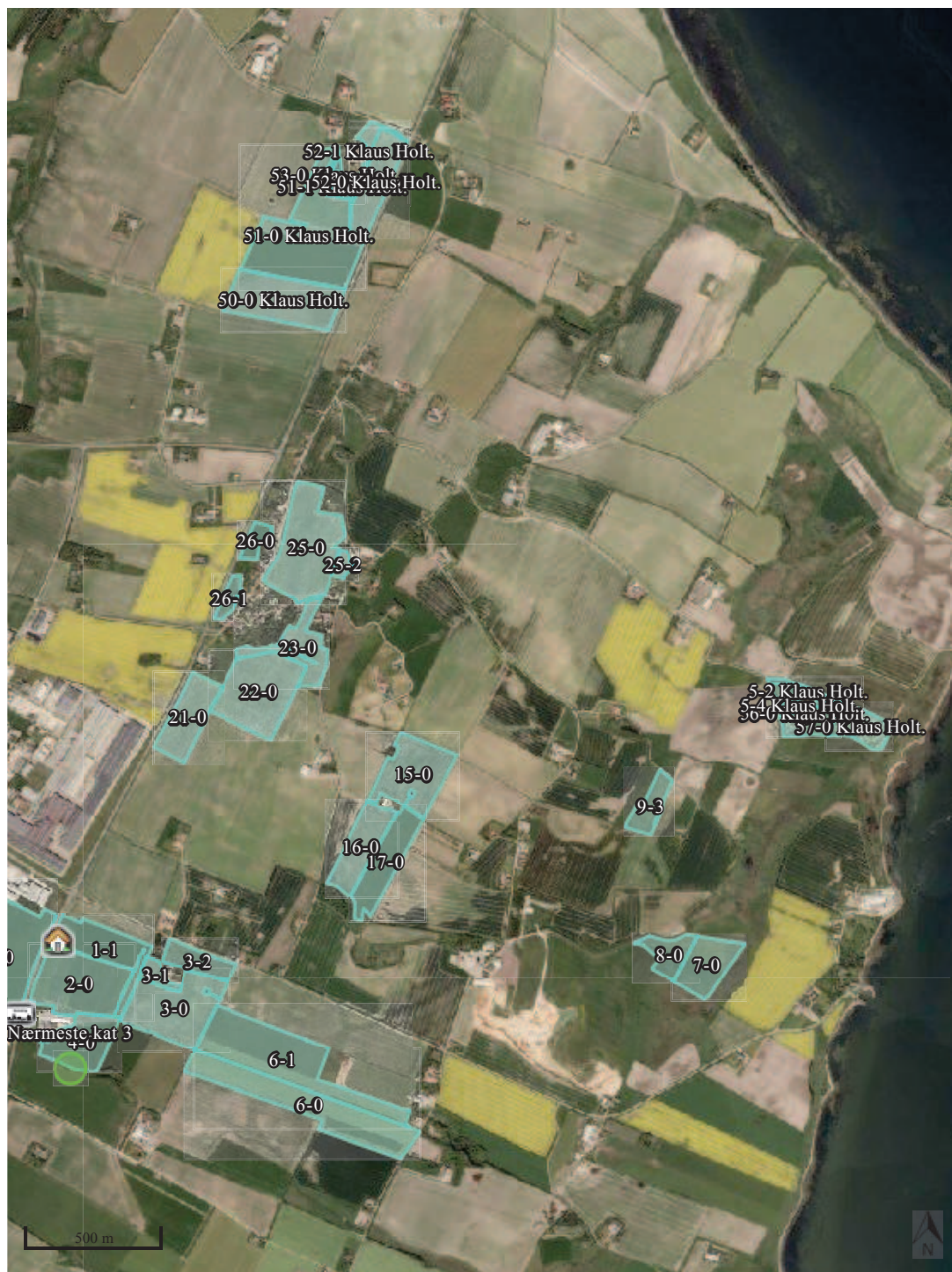
Bilag 3a

Arealer syd

Bilag 3b

Arealer øst

Bilag 3c

Arealer vest

Bilag 4

Areal 9-1 0,8 ha

Areal 9-2 0,9 ha

Areal 11-0 0,3 ha

Areal 12-0 2,4 ha

Areal 13-0 2,2 ha

Areal 13-1 1,2 ha

Areal 54 2,3 ha

Areal 58-0 8,9 ha

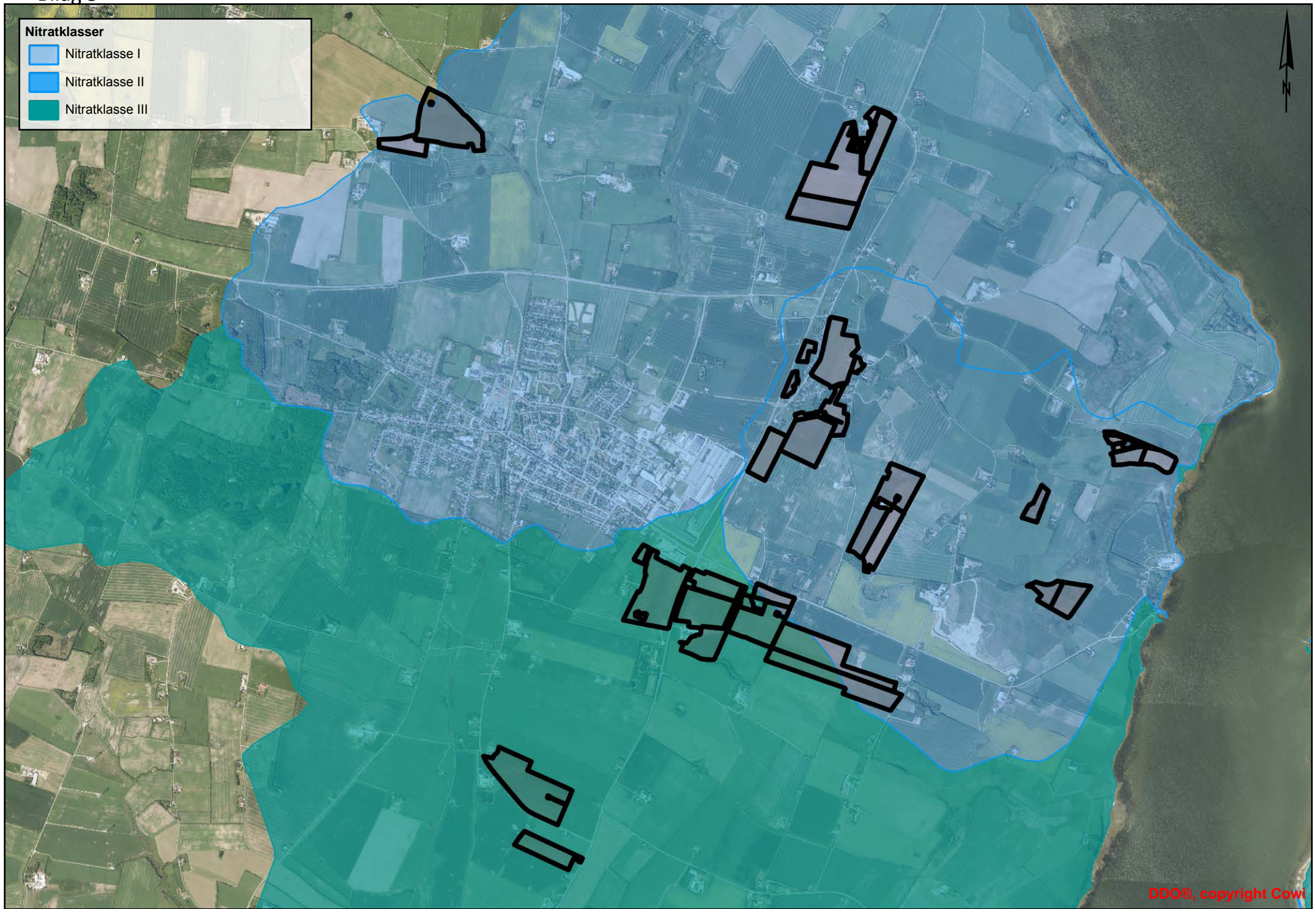
I alt 19 ha afgræsses udenfor omdrift.

Vedr. dyretryk på arealerne

Pågældende arealer har altid været afgræsset i mere eller mindre omfang. Dette projekt ændre ikke på driftsformen/udnyttelsen af arealerne. Afgræsses arealerne for lidt gror de til med andre plantearter (ikke tilfældet), er der for stort et dyretryk på arealerne har kvierne ikke den tilvækst, der er nødvendigt for at opnå tilstrækkelig ydelsespotentiale som malkeko. Det vurderes derfor, at der helt automatisk bliver balance mellem antallet af græssende dyr og arealstørrelse.

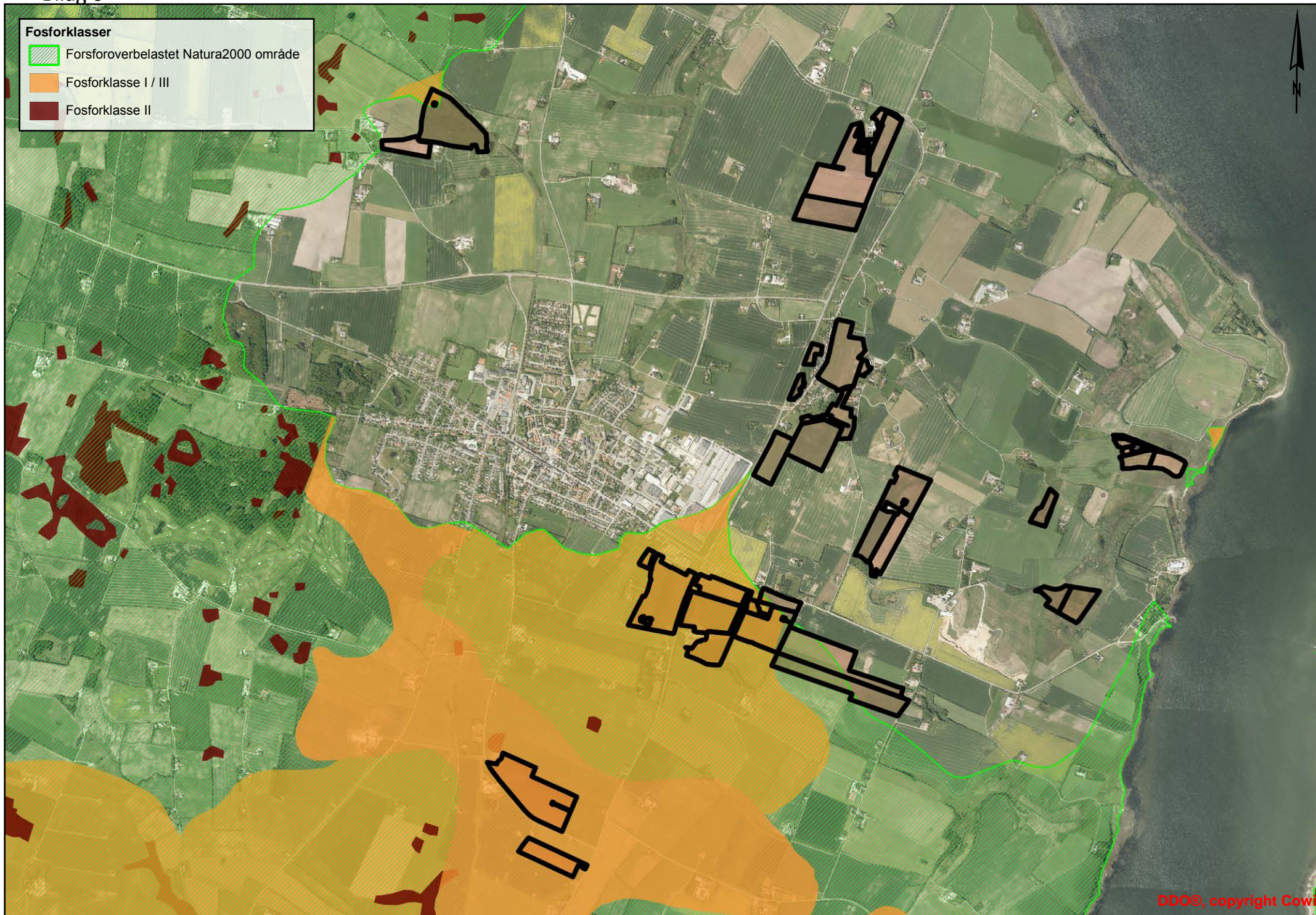
Nitratklasser

- Nitratklasse I
- Nitratklasse II
- Nitratklasse III

Fosforklasser

- Forsforoverbelastet Natura2000 område
- Fosforklasse I / III
- Fosforklasse II

Beskyttede naturtyper

- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Strandeng
- Sø

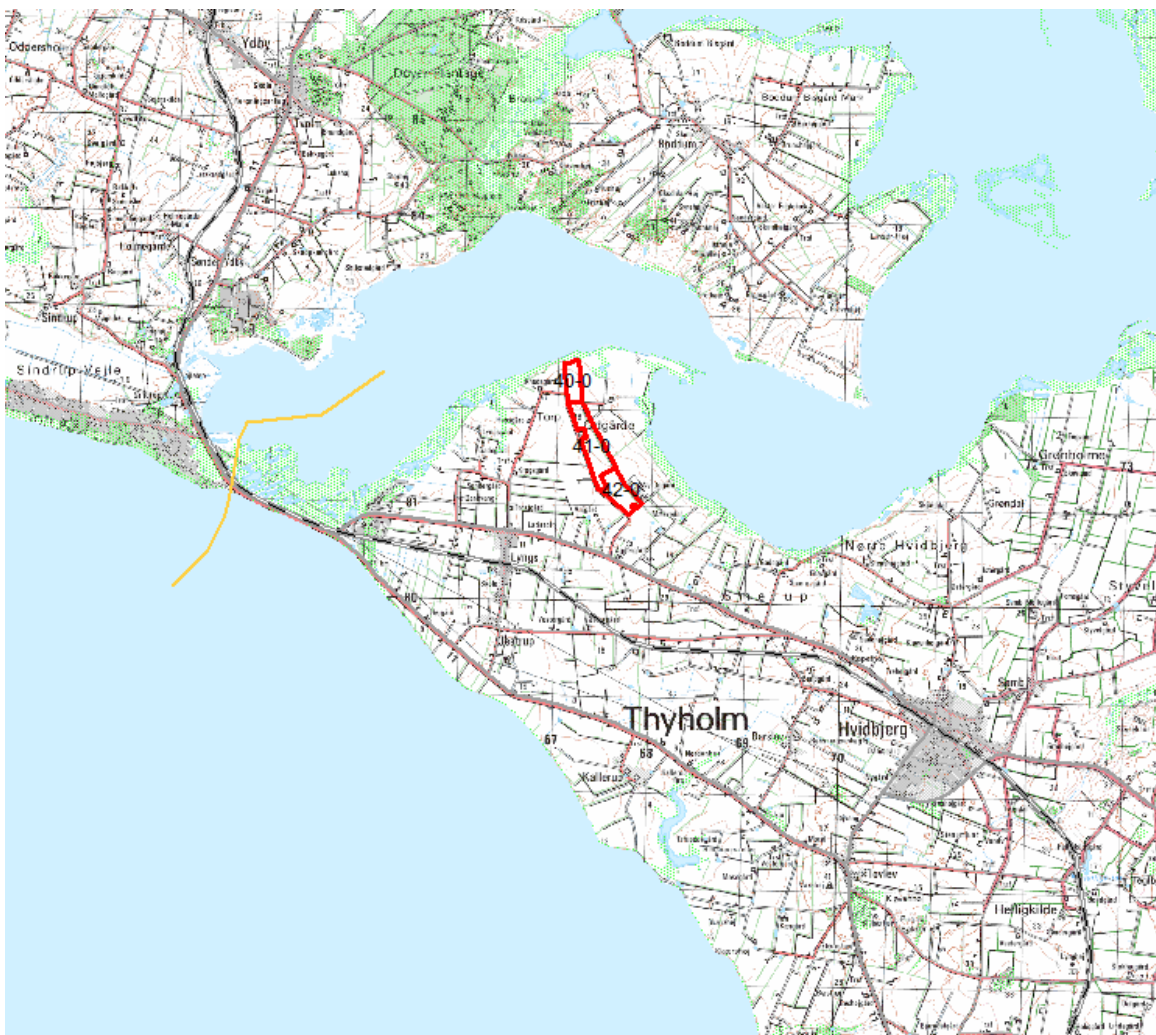

§ 46 udtalelse

Oddesundvej 215, 7760 Hurup. Thisted Kommune

vedr. arealer beliggende i Struer Kommune

9. oktober 2015

§ 46 udtalelse vedr. arealer beliggende i Struer Kommune

Thisted Kommune har den 16. september 2015 anmodet Struer Kommune om en udtalelse vedrørende udbringningsarealer, som drives af Torben Egeberg, Oddesundvej 215, 7760 Hurup, men som er beliggende i Struer Kommune.

Arealerne indgår i et tillæg til § 12 miljøgodkendelse af malkekvægsproduktionen på Oddesundvej 215.

§ 46 udtalelsen vedrører alene markerne 40-0, 41-0 og 42-0 på i alt 32,41 ha, som er et udbringningsareal beliggende i Struer Kommune. (bilag 1)

Nedenstående er Struer Kommunes faglige vurdering og forslag til vilkår for arealet beliggende i Struer Kommune til indarbejdelse i den samlede miljøgodkendelse, jvf. § 46 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹.

Forslag til vilkår

1. Husdyrgødningstyperne må ikke afvige fra det ansøgte og indhold af N og P må ikke overstige det ansøgte (tabel 2).

Generelle forhold

Bedriften råder over et samlet areal (ejet og forpagtet) på 193,53 ha, heraf udgør de forpagtede arealer beliggende i Struer Kommune 32,41 ha. Agnethe Raaby, Kløvervej 3, Koldby, 7752 Snedsted, ejer arealet, som er beliggende på Torpvej 8, 7790 Thyholm i Struer Kommune.

Udbringningsarealet i Struer Kommune fremgår af bilag 1. Arealets beliggenhed, størrelse og ejerforhold fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Udbringningsareal i Struer Kommune

Matrikel	Mark nr.	Størrelse (ha)	Arealtype
15a Lyngs By, Lyngs	40-0	6,45	Forpagtet
15a Lyngs By, Lyngs	41-0	16,26	Forpagtet
15a Lyngs By, Lyngs	42-0	9,70	Forpagtet
I alt		32,41	

¹ Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Drift af arealer

Hele ejendommens udbringningsareal, i alt 193,53 ha, modtager husdyrgødning svarende til i alt 271,44 DE.

Tabel 2. Sammensætning af husdyrgødning til udbringningsarealer

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Dybstrøelse	765,98	94,06	7,81
Kvæggylle	11.953,73	1.744,98	123,85
Blandet gylle	3.422,00	906,00	31,45
Afsat ved afgræsning	10.445,06	1.520,75	108,33
I alt	26.586,77	4.265,79	271,44

Der udbringes 1,40 DE/ha på det samlede areal.

Husdyrgødningstypen (tabel 2) må ikke ændres fra det ansøgte, da det er en forudsætning for de beregninger, hvorpå Struer Kommune har vurderet ansøgningen. Den samlede mængde udbragte næringsstoffer må ikke overstige de i tabel 2 angivne kg.

Oplysninger om arealerne

I ansøgningsmaterialet er oplyst følgende om arealerne:

Mark nr.	40-0	41-0	42-0
Jordtype	JB 5	JB 7	JB 5
Drænet	nej	ja	nej
Vandet	nej	nej	nej
Sædskifte og referencesædskifte	K2	K2	K2
DE max	54,3 kg N/ha/år	54,3 kg N/ha/år	54,3 kg N/ha/år
DE reel	36,9 kg N/ha/år	36,9 kg N/ha/år	36,9 kg N/ha/år
Merudvaskning i forhold til plantebrug	-11,1 kg N/ha/år	-11,1 kg N/ha/år	-11,1 kg N/ha/år
Fosforoverskud	-0,2 kg P/ha/år	-0,2 kg P/ha/år	-0,2 kg P/ha/år

Sædskifte

Det er i ansøgningen angivet, at arealerne drives med et K2 sædskifte, hvilket er identisk med referencesædskiftet.

Standardsædskiftet K2 medfører med den ansøgte tildeling af husdyrgødning giver en nitratudvaskning, der er lavere end planteavlsniveau.

Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der ikke vilkår til anvendelse af et specifikt sædskifte.

Jordtype

Det er oplyst, at jordtypen er JB5 og JB7. I Struer Kommune's kort over jordbundstyper er hele arealet JB5, men det har dog ingen indflydelse på vurderingen af det ansøgte.

Udbringning af husdyrgødning

Påvirkning af natur med luftbåren ammoniak og afstrømning af næringsstoffer

Der er som udgangspunkt gjort op med ammoniakpåvirkning fra udbringning gennem husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler. Der er dog særlig fokus på arealer som støder op til eller ligger i umiddelbar nærhed til Natura 2000 områder med kvælstoffølsom natur. I særlige tilfælde kan kommunen vælge at stille skærpede krav, udover hvad der følger af husdyrgødningsbekendtgørelsen, om f.eks. nedfældning eller husdyrgødningsfrie bræmmer.

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal på et naturområde er i udpræget grad et lokalt fænomen, og den reelle påvirkning vil afhænge af praksis i det enkelte år. Tre forhold gør sig især gældende og er medtaget i Struer Kommunes konkrete vurdering:

1. Afstand mellem udbringningsarealet og naturområdet
2. Husdyrgødningstype og udbringningsteknologi
3. Udbringningsarealerne størrelse

Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningsstype og anvendt teknologi.

Kun i tilfælde med "worst case" tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Ved anvendelse af flydende husdyrgødning er tabet betydeligt mindre med de nuværende krav. Det gælder desuden, at jo tyndere gylle, jo hurtigere nedtrængning i jorden og jo mindre ammoniaktab.

Ved udbringning af svinegyfle og afgangsgylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter. Kvæggylle, som typisk har højere tørstofindhold, kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter. Hvis gyllen nedbringes hurtigt, nedfældes eller der anvendes forsuret gylle er påvirkningen selv tæt på naturområder langt under 1 kg N/ha.

Mark 40-0 grænser op til Natura 2000-område (nr. 28 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø). Overfladeafstrømning kan udgøre en risiko for naturarealet, men det vurderes, at de topografiske forhold på marken sikrer, at der ikke sker en væsentlig afstrømning af næringsstoffer fra marken til området.

Det vurderes, at udbringning af husdyrgødning på arealet ikke vil kunne påvirke dette naturområde væsentlig herunder dets målsætning og udpegningsgrundlag, hvorfor der ikke skal stilles vilkår.

Nærmeste naturareal, der er omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven, et overdrev, er beliggende umiddelbart nord for mark 40-0. Da arealet er beliggende på relativt fladt terræn, der skråner under 6° vurderes det at risikoen for overfladeafstrømning er relativ begrænset.

Nærmeste § 3- beskyttet natur er et mindre vandhul beliggende på mark 42-0. Struer Kommune vurderer, at vandhullet er tilstrækkeligt beskyttet af de obligatoriske 9 m bræmmer og at vandhullet ikke er ammoniakfølsomt, hvorfor det ikke vil blive påvirket af projektet.

Det vurderes, at det ikke vil være nødvendigt at stille skærpede krav til udbringningen af husdyrgødning, dog bør det inddrages i godkendelsen, at udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, så lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses.

BAT (bedst tilgængelig teknik) i forhold til udbringning er ligeledes at tage højde for udbringningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, eventuelle skråninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse samt dyrkningsmetoder. Det er BAT, at den udbragte husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet og afgrødens gødskningsbehov.

Det vurderes, at bedriften lever op til BAT, såfremt husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om udbringning er overholdt samt, og der udarbejdes de lovpligtige mark- og gødningsplaner, gødningsregnskaber eller tilsvarende.

Overfladevand

Hele arealet i Struer Kommune, 32,41 ha, afvander til Limfjordens delopland "Vest for Mors".

Det forudsættes at Thisted Kommune medtager de 32,41 ha i en samlet beregning og vurdering af bedriftens udledning af næringsstoffer til Limfjorden.

Samlet vurdering med hensyn til overfladevand

Samlet vurdering med hensyn til overfladevand forventes foretaget af Thisted Kommune.

Grundvand

Beskyttelsen af grundvandet er rettet mod nitratfølsomme indvindingsområder. Udbringningsarealerne ligger udenfor Nitratfølsomt indvindingsområde og indsatsområde med hensyn til nitrat.

Der er 3,5 km til kanten af det nærmeste indvindingsopland til alment vandværk.

Med baggrund i placeringen af arealerne, og en vurdering af drikkevandsinteresserne i området, er det vurderet, at der ikke er behov for yderligere tiltag til beskyttelse af grundvandet.

Internationalt beskyttede arter (Habitatdirektivets bilag IV-arter)

Følgende arter kan tænkes at forekomme i Struer kommune:

- spidssnudet frø
- stor vandsalamander
- strandtudse
- odder
- birkemus
- småflagermus
- markfirben

Struer kommune er ikke bekendt med tilstedeværelse af bilag IV-arter på eller umiddelbart op til udspretningsarealerne og vurderer, at de ikke vil blive negativt påvirkede af projektet, idet der ikke ændres på driftsformen.

Samlet vurderes det, at forpligtelserne til at varetage beskyttelse af internationale naturbeskyttelsesområder og arter tilgodeses gennem de generelle vilkår til driften, som stilles i medfør af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Driften vurderes ikke at ændre på internationale naturbeskyttelsesområders gunstige bevaringstilstand hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter.

I øvrigt forventer Struer Kommune at Thisted Kommune medtager arealerne i Struer Kommune i den samlede vurdering af projektets påvirkning af Natura 2000 områder.

Landskab og kulturmiljø

På arealerne beliggende i Struer Kommune ligger der ingen beskyttede fortidsminder.

Men der er beskyttede diger registreret øst for alle tre marker. Digerne er beskyttede i.h.t. Muse-
umslovens § 29a. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digernes placering vurde-
res ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende godkendelse.

Struer Kommunes samlede vurdering

Struer Kommune vurderer, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og be-
grænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik, og at arealerne kan drives uden at
påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og
kvalitet.

Landbrugets forenelighed med naturområdernes sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sam-
menfattende er det vurderet, at områdets integritet ikke ødelægges af landbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer Struer Kommune, at den ansøgte mængde husdyrgødning kan
udbringes på de af udtalelsen omhandlede arealer, og at arealerne kan drives uden væsentlige gener
for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene overholdes.

På Struer Kommunes vegne

Kristian Iversen
Agronom

Bilag 1. Arealer beliggende i Struer Kommune

Markerne nummereret 40-0, 41-0 og 42-0 er udbringingsarealer beliggende i Struer Kommune.

Gul strek angiver kommunegrænsen mellem Struer Kommune og Thisted Kommune.

Bilag 9

Sagsinformation:

Skema ID: 74666 Sagsnr: 145819

Ansøger navn: Torben Egeberg

Ejendommens adr.: Oddesundvej 215

Ejendommens postnr: 7760 By: Hurup

Kommentar:

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævnes praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010 og Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014. Husdyrbrugloven regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbrugloven.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de kystoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de kystoplande, hvor anlæget er placeret. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. De anvendte CHR data er fra 2014 mens data til markbalancen fra gødningsregnskabet er fra 2013. Hvis dyretrykket er faldende i et kystopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 området ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i kystoplandene til Natura 2000 områder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 området. (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i kystoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterier 2A og 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage i et kystopland, uden projektet medfører skadevirkning fra på Natura 2000 området. Natura 2000 områder, der kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller et vandområde som er meget lidt eutrofieret betragtes som meget sårbare. Øvrige Natura 2000 områder betragtes som sårbare. Kystområder uden for Natura 2000 betragtes ikke som sårbare. Opdelingen følger Miljøstyrelsens sårbarhedskortlægning. Afhængig af sårbarhed anvendes følgende afskæringskriterier for Natura 2000 områder.

Pkt. 2A sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle kystopland.

Pkt. 2B meget sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der

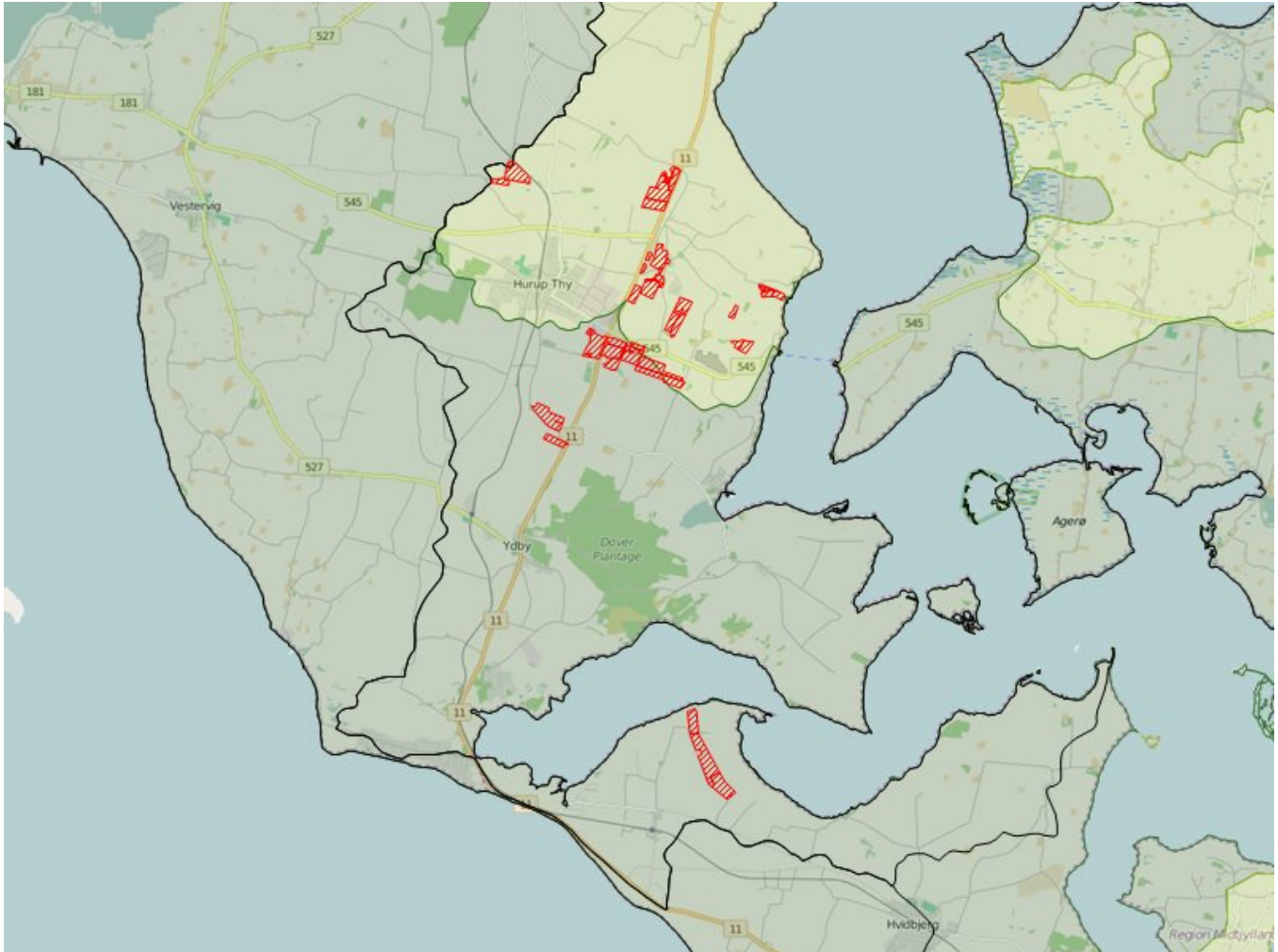
laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 193,5 ha. og en udvaskningen i ansøgt drift på 36,9 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 54,3 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 48 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der 95,2 ha udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på -0,2 kgP/ha/år.

Legende:

	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplands grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Habitatområde Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted fjord og Agerø er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer

(1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Nissum Bredning
- Vest for Mors

Habitatområde Mågerodde og Karby Odde

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 177: Mågerodde og Karlby Odde er blandt andet habitatnaturtyperne: Kystlaguner og strandsøer (1150) og Større lavvandede bugter og vige (1160). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Mågerodde og Karby Odde:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Agger Tange

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 23: Agger Tange er: rørdrum, pibe- og sangsvane, kortnæbbet gås, lysbuget knortegås, pibe-, spids- og krikand, rørhøg, lille kobbersnepe, klyde, hjejle, almindelig ryle, brushane, fjord-, dværg-, split- og havterne og mosehornugle. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange:

- Nissum Bredning

Fuglebeskyttelsesområde Mågerodde og Karby Odde

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 25: Mågerodde og Karlby Odde er: lysbuget knortegås, klyde, hjejle, dværg- og havterne. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Mågerodde og Karby Odde:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 27: Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme er: lysbuget knortegås, hvinand, toppet skallesluger, klyde, hjejle og havterne. Danmarks kystnære

fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofforskel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Eksempelvis trues en art som hvinand af fødemangel i de fjordområder, der har oplevet gentagne iltsvind, da den overvejende lever af blåmuslinger. For arten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget i form af ålegræs en alvorlig trussel. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Nissum Bredning

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 28: Nissum Bredning er: hvinand og toppet skallesluger. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofforskel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for fuglene på udpegningsgrundlaget. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Nissum Bredning:

- Nissum Bredning

Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvasning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvasning ved DE (reel):	36,9	kg N/ha
Udvasningen for et standard-planteavlbrug:	-	48 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	=	0 kg N/ha

Påvirkning i kystoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystoplande er opstillet herunder. For hvert kystopland er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

	Vest for Mors	Nissum Bredning
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	192,76 ha	0,77 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-
Dyrket areal i opland:	48159 ha	39058 ha
Øvrigt areal i opland:	21637 ha	20951 ha
Samlet areal i opland:	69795 ha	60009 ha

	Vest for Mors	Nissum Bredning
Vurdering af kumulativ effekt:		
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-
DEmax Planteavl:	-	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-
Kvælstofbidrag opland:		
Reduktionsprocent:	42 %	76 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	1155221 kgN	474053 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	125493 kgN	50282 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	1280714 kgN	524335 kgN
Kvælstofbidrag projekt:		
N-bidrag fra husdyrgødning:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	25 %	88 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	0 kgN	0 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	36,9 kgN/ha	36,9 kgN/ha
Opsummering:		
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja

	Vest for Mors	Nissum Bredning
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	9632 kgP	7812 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	1731 kgP	1676 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	6440 kgP	5537 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	17803 kgP	15025 kgP
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	-0,2 kgP/ha	-0,2 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	0 %	0 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	0 kgP	0 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-
Samlet P-Bidrag:	0 kgP	0 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja

Konklusion

Da projektet har en udvaskning som er mindre end eller lig med udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug vil projektet ikke kunne påvirke Natura 2000 området i sig selv, da der ikke er noget bidrag fra husdyrgødning. Der er ikke harmoni-arealer i oplande hvor der er stigende dyretryk eller hvor andre kilder betyder at der er en kumulativ effekt ved yderligere påvirkning.

Det kan derfor konkluderes, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre kilder til kvælstofpåvirkning vil påvirke Natura 2000 områder negativt.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Der er ingen harmoniarealer inden for 20 meter til vandløb og søer, som medfører restriktioner for udbringning af husdyrgødning på harmoniarealerne.

Der er i ansøgningen registreret arealer i andre kommuner. I følgende kommuner skal det høres om markarealerne påvirker Natura2000 områder i kommunerne: Struer.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 10

Sagsinformation:

Skema ID: 74666 Sagsnr: 145819
Ansøger navn: Torben Egeberg
Ejendommens adr.: Oddesundvej 215
Ejendommens postnr: 7760 By: Hurup
Kommentar:

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, samt Ramsarområder der ligeledes er udpegede som fuglebeskyttelsesområder. Blandt de meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-typerne også søer. Ifølge miljøstyrelsens vejledningen om miljøregulering af husdyrhold kan visse næringsstoffattige søer være omfattet af et afskæringskriterie, der skal sikre at ændringer ikke påvirker søerne negativt ved godkendelse af husdyrbrug. Dette gælder naturtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden og 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

I vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Vurderingen følger miljøstyrelsens afskæringskriterie for, hvornår et projekt påvirker et Natura 2000 område negativt.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de aktuelle søoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangsåret for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de søoplande, hvor harmoniarealerne er placeret. Hvis dyretrykket er faldende i et søopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 søområdet ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i søoplandene til Natura 2000 søområder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 søområdet (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i søoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. De anvendte CHR data er fra 2014 mens data til markbalancen fra gødningsregnskabet er fra 2013.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage med i et søopland, uden projektet medfører en skadevirkning på Natura 2000 søområdet. Søer kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller som vandområder der er meget lidt eutrofierede og betragtes derfor som meget sårbare recipienter.

Da Natura 2000 naturtyperne 3160,3150,3140,3130 og 3110 karakteriseres som meget sårbare recipienter, vurderes projektet, efter afskæringskriterie 2B. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal således være mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis projektet skal godkendes.

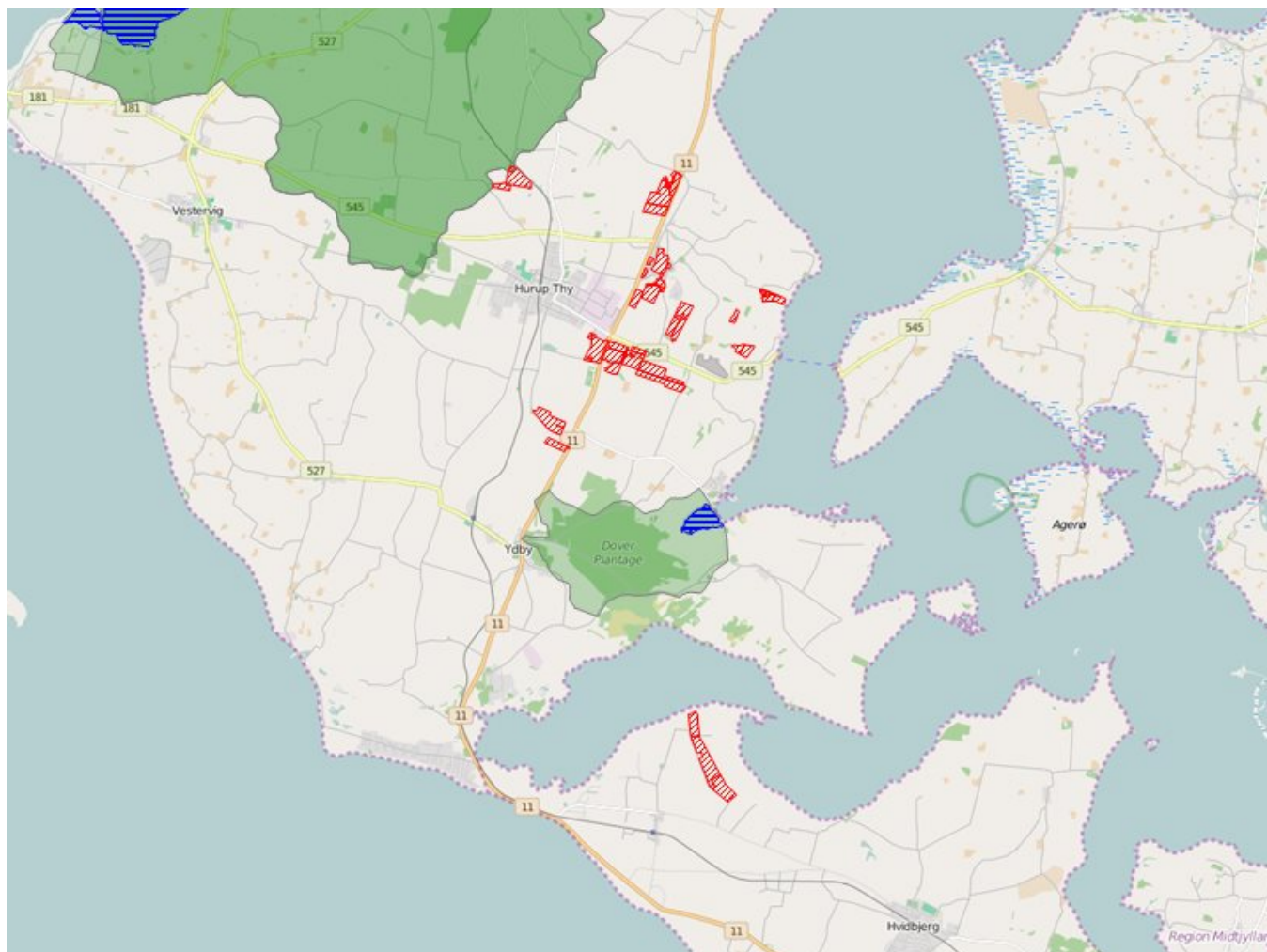
Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der

laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 193,5 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 12,97 ha i søoplade i Natura 2000 områder. Udvaskningen i ansøgt drift på 36,9 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 54,3 kg N/ha. Fosforoverskuddet er -0,2 kgP/ha om året i ansøgt drift, og kravet om P overskud er overholdt. For de samlede harmoniarealer er det beregnet, at udvaskningen ved planteavl er 48 kg N/ha.

Legende:	
	Oplande til søer.
	Søer.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Søer i Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de søer i Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Rodenbjerg Sø er en 17,3 ha stor sø, der har et oplandsareal på 30993,33 ha. 19873,781 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 11%, Sand: 82%, Organisk: 6%. I den statslige vandplanlægning er Rodenbjerg Sø karakteriseret som søtype 11 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvand, saltholdig og lavvand. Rodenbjerg Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3140: Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger.

Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger er søer og vandhuller, hvor der vokser kransålealger på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenede og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransålealgerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransålealger blive stærkt reduceret. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-

Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Ørum Sø er en 427 ha stor sø, der har et oplandsareal på 30894,25 ha. 19803,242 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 12%, Sand: 82%, Organisk: 6%. I den statslige vandplanlægning er Ørum Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Ørum Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3150: Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks.

Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks er søer eller vandhuller, der er mere eller mindre næringsrige, hvor der enten findes frit flydende vandplanter eller visse store arter af vandaks. Vandet kan være rent og klart, men i mange søer er vandet blevet mere eller mindre grumset og ugenomsigtigt grundet tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks samt brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Beregning af projektets påvirkning i berørte søoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givent søopland, som afvander til en af de nævnte søtyper i Natura 2000 områder beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede søopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, udvaskning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Fosforudvaskningen er vurderet som beskrevet i indledningen.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert søopland som afvander til de sønaturtyper i Natura 2000 områder, der er omfattet af afskæringskriterie 2B, beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (udvaskning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvaskning ved DE (reel):	36,9 kg N/ha
Udvaskningen for et standard-planteavlsbrug:	- 48 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 0 kg N/ha

Påvirkning i søplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstof- og fosforpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle søplande er opstillet herunder. For hvert søplande er det vurderet om projektet overholder afskæringskriterierne.

	Rodenbjerg Sø	Ørum Sø
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	0,77 ha	0,77 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-
Dyrket areal i opland:	19874 ha	19803 ha
Øvrigt areal i opland:	11120 ha	11091 ha
Samlet areal i opland:	30993 ha	30894 ha

	Rodenbjerg Sø	Ørum Sø
Vurdering af kumulativ effekt:		
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-
DEmax Planteavl:	-	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-
Kvælstofbidrag opland:		
Reduktionsprocent:	86 %	86 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	104415 kgN	104199 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	14678 kgN	14640 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	119092 kgN	118840 kgN
Kvælstofbidrag projekt:		
N-bidrag fra husdyrgødning:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	88 %	88 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	0 kgN	0 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	36,9 kgN/ha	36,9 kgN/ha
Opsummering:		
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja

	Rodenbjerg Sø	Ørum Sø
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	3975 kgP	3961 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	890 kgP	887 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	0 kgP	0 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	4864 kgP	4848 kgP
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	-0,2 kgP/ha	-0,2 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	0 %	0 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	0 kgP	0 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-
Samlet P-Bidrag:	0 kgP	0 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja

Konklusion

Da projektet har en udvaskning som er mindre end eller lig med udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug vil projektet ikke kunne påvirke Natura 2000 området i sig selv, da der ikke er noget bidrag fra husdyrgødning. Der er ikke harmoni-arealer i oplande hvor der er stigende dyretryk eller hvor andre kilder betyder at der er en kumulativ effekt ved yderligere påvirkning.

Det kan derfor konkluderes, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre kilder til kvælstofpåvirkning vil påvirke Natura 2000 områder negativt.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor.

Der er i ansøgningen registreret arealer i andre kommuner. Følgende kommuner skal høres: Struer.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 11

Sagsinformation:

Skema ID: 74666 Sagsnr: 145819
Ansøger navn: Torben Egeberg
Ejendommens adr.: Oddesundvej 215
Ejendommens postnr: 7760 By: Hurup
Kommentar:

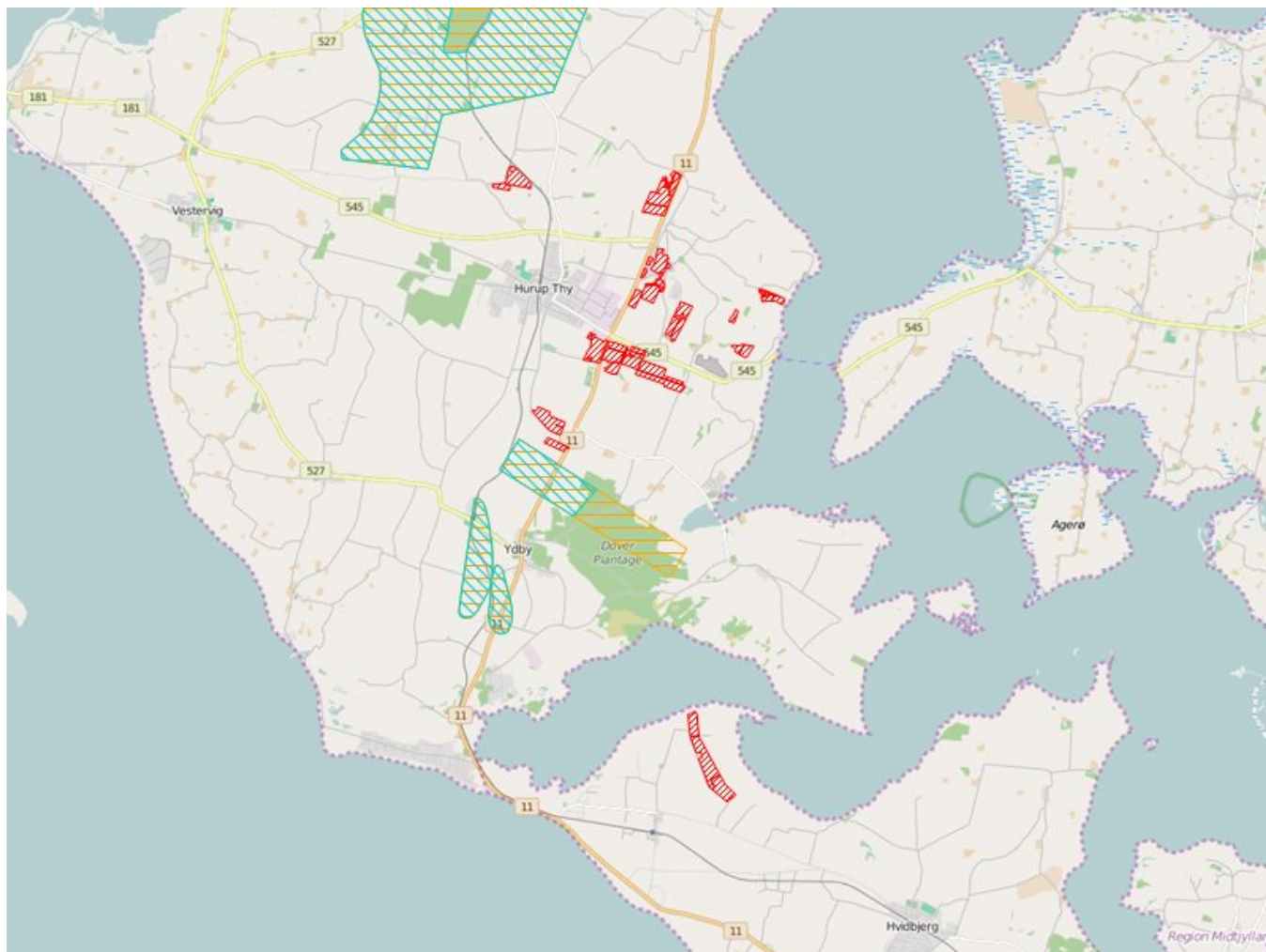
Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand

I Danmark bruger vi urensset grundvand som drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD områder). Der er gennemført en overordnet kortlægning af grundvandets sårbarhed i forhold til nitrat. På den baggrund er der udarbejdet et kort over de nitratfølsomme områder. Herefter kortlægges områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan på detailniveau, og der foretages en zonerings af områdets nitratfølsomhed. Slutteligt udarbejdes en indsatsplan, som beskriver de nødvendige indsatser for at sikre drikkevandsressourcen i forhold til drikkevandskvalitetskravet på 50 mg/l. Der er udarbejdet indsatsplaner for en række områder, mens kortlægningen er undervejs i andre områder. Kortlægningen af alle indsatsplanområder skal være afsluttet i 2015. I områder, hvor der endnu ikke er foretaget en zonerings, stilles der som hovedregel krav om, at udvaskningen af nitrat ikke må stige i de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr liter.

Er der udarbejdet en indsatsplan skal der stilles vilkår, som sikrer at indsatsplanen overholdes. Der kan dog kun stilles vilkår, så udvaskningen reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug eller til et udvaskningsniveau svarende til nitratklasse 3. Tilsvarende vilkår kan stilles til zonerede områder i den statslige kortlægning, hvor der endnu ikke er udarbejdet en indsatsplan. I rapporten tages der udgangspunkt i, at der også stilles skærpede vilkår til zonerede områder.

Ansøgning:

Det samlede harmoniareal er 193,5 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 0 ha i NFI. Af det samlede areal i NFI er 0 ha zoneret.

Legende:

	NFI områder.
	Indsats områder med hensyn til nitrat.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Konklusion

Der er ikke harmoniarealer i NFI. For arealer udenfor NFI er der ikke et særligt beskyttelsesniveau for drikkevand. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag, der fremgår af ansøgningen godkendes.

Der er i ansøgningen registreret arealer i følgende andre kommuner: Struer.

Der er ikke indtegnet aftale-arealer i ansøgningen.